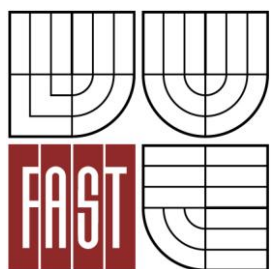

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

ŘÍZENÍ OBĚŽNÉHO MAJETKU VE STAVEBNÍM PODNIKU

MANAGEMENT OF CURRENT ASSETS IN CONSTRUCTION COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

EVA KARLÍČKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. EVA VÍTKOVÁ, Ph.D.

BRNO 2015

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607R038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Eva Karlíčková
Název	Řízení oběžného majetku ve stavebním podniku
Vedoucí bakalářské práce	Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Datum zadání bakalářské práce	30. 11. 2014
Datum odevzdání bakalářské práce	29. 5. 2015
V Brně dne 30. 11. 2014	

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

VALACH, J.; Finanční řízení podniku, Ekopress, 1999, ISBN 80-86119-21-1

SCHOLLEOVÁ, H.; Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy, Grada Publishing, 2012, ISBN 978-80-247-4004-1

SYNEK, M. a kol.; Podniková ekonomika, C. H. Beck, 2006, ISBN 80-7179-892-4

PETRÍK, T.; Ekonomické a finanční řízení firmy, Grada Publishing, 2009, ISBN 978-80-247-3024-0

Zásady pro vypracování

Zadání:

1. Charakteristika stavebního podniku
2. Finanční řízení podniku
3. Charakteristika oběžného majetku
4. Vybrané metody řízení oběžného majetku
5. Případová studie

Cílem práce je popsat strukturu oběžného majetku ve stavebním podniku a nastavit metody řízení oběžného majetku.

Výstupem práce je nastavení řízení oběžného majetku v určitém stavebním podniku.

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

Abstrakt

Práce se zabývá řízením oběžného majetku ve vybrané stavební firmě. V rámci této problematiky je oběžný majetek definován, je vymezena jeho struktura a následně je popsáno řízení jednotlivých složek oběžného majetku. V případové studii je uvedeno řízení oběžného majetku dle vnitřních směrnic stavební firmy a následně je provedena analýza vývoje oběžného majetku za dané období. Tato analýza je vytvořena na základě vybraných metod finanční analýzy. Cílem této práce je tedy prozkoumat soulad mezi analyzovaným vývojem oběžného majetku s vnitřními předpisy konkrétní stavební firmy.

Klíčová slova

Stavební podnik, oběžný majetek, horizontální a vertikální analýza, poměrové a rozdílové ukazatele

Abstract

The thesis deals with the management of current assets in a selected building company. The current assets are defined, their structure is set out and the management of individual items of current assets is outlined. The case study deals with the current assets management in line with the internal guidelines of the building company. Subsequently an analysis of the current assets development over a certain period of time is carried out. The analysis is based on selected financial analysis methods. The aim of the thesis is to explore the conformity of the development in the analysed current assets with the internal guidelines of the building company.

Keywords

Building company, current assets, horizontal and vertical analysis, ratio and difference indicators

Bibliografická citace VŠKP

Eva Karličková *Řízení oběžného majetku ve stavebním podniku*. Brno, 2015. 63 s., 0 s. příloh. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 29.5.2015

.....
podpis autora
Eva Karličková

Poděkování

Za veškerou ochotu, odborné vedení, konzultace, náměty a trpělivost bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Evě Vítkové, Ph.D. Poděkování patří také paní Ing. Marcele Kolovrátkové a Ing. Evě Mariánkové ze společnosti OHL ŽS, a.s. za ochotu a poskytnutí potřebných podkladů ke zpracování případové studie.

Obsah

1. ÚVOD.....	10
2. STAVEBNÍ PODNIK.....	11
3. AKTIVA.....	13
4. OBĚŽNÁ AKTIVA.....	14
4.1 ZÁSoby	15
4.2 POHLEDÁVKY.....	17
4.3 PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY	18
5. ŘÍZENÍ OM	20
5.1 ŘÍZENÍ ZÁSOb.....	20
5.2 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	22
5.3 ŘÍZENÍ PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ	24
6. FINANČNÍ ANALÝZA.....	26
6.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	26
6.1.1 Horizontální analýza	26
6.1.2 Vertikální analýza.....	27
6.2 ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI	27
6.2.1 Ukazatel likvidity.....	27
6.2.2 Ukazatel aktivity.....	28
6.3 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ.....	31
6.3.1 Čistý pracovaní kapitál.....	31
PŘÍPADOVÁ STUDIE.....	32
7. CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI OHL ŽS, A.S.....	32
7.1 VZNIK A VÝVOJ	32
7.2 PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ A ZAMĚŘENÍ SPOLEČNOSTI	32
7.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	33
7.4 VÝZNAMNÉ STAVBY	34
8. FINANCOVÁNÍ Z KRÁTKODOBÝCH ZDROJŮ	35
9. ŘÍZENÍ OM SPOLEČNOSTI OHL ŽS, A.S.....	36
9.1 ŘÍZENÍ ZÁSOb.....	36
9.2 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	36
9.3 ŘÍZENÍ PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ	37

10. POSOUZENÍ VÝVOJE OM SPOLEČNOSTI V ČASE	39
10.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	40
10.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA.....	41
11. ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI	46
11.1 UKAZATEL LIKVIDITY OM SPOLEČNOSTI	46
11.2 UKAZATEL AKTIVITY ZÁSOB, POHLEDÁVEK A KRÁTKODOBÝCH	47
ZÁVAZKŮ SPOLEČNOSTI	47
12. ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL	50
13. KONSOLIDOVANÁ A NEKONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	51
14. SHRUTÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE	55
15. ZÁVĚR.....	57
16. POUŽITÁ LITERATURA.....	59
17. SEZNAM OBRÁZKŮ	61
18. SEZNAM TABULEK.....	62
19. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	63

1. Úvod

Ve své bakalářské práci bych se ráda věnovala analýze oběžného majetku ve stavebním podniku. Posoudila vývoj podniku v čase na základě vybraných ukazatelů, stanovených pomocí dat účetních závěrek.

Abych mohla zpracovat dané téma, bude nutné vymezit teoretická východiska. Proto v teoretické části nejprve popíši jednotlivé oblasti, které souvisejí s danou problematikou. Nejdříve bude vymezen pojem stavební podnik, jelikož jeho fungování se od běžných firem liší. Ráda bych se zaměřila na aktiva, poté konkretizovala jednotlivé složky oběžného majetku a dále rozebrala možné způsoby řízení zásob, pohledávek, peněžních prostředků. Také chci popsat vybrané způsoby finanční analýzy, kterými budou horizontální a vertikální analýza, z poměrových ukazatelů ukazatel likvidity a aktivity a také čistý pracovní kapitál jako část analýzy stanovenou rozdílovými ukazateli.

Podklady pro případovou studii budou tvořit účetní závěrky stavební společnosti OHL ŽS, a.s. a data poskytnutá jejich ekonomickým oddělením. Na základě nich rozeberu strukturu oběžného majetku a stanovím si vybrané ukazatele, které bych ráda porovnávala s ukazateli stanovenými společnostmi. Také se chci zaměřit na způsoby řízení pohledávek, zásob a peněžních prostředků firmy.

Cílem této práce by mělo být doporučení na efektivnější způsob **řízení oběžného majetku**, na základě informací vyplývajících ze stanovených ukazatelů a struktury majetku.

2. Stavební podnik

Za stavební podnik považujeme subjekt, vystupující na trhu jako právnická osoba, v roli zhotovitele neboli dodavatele, zabývající se stavební činností. Dle velikosti podniku se ve většině případů rozlišuje právní forma společnosti, a to na společnost s ručením omezeným (s.r.o.), které využívají spíše menší subjekty nebo na akciové společnosti (a.s), což forma spíše pro větší subjekty.

Stavební podnik se od ostatních podniků liší zejména tím, že má předem stanovený harmonogram práce z hlediska postupů a časové náročnosti jednotlivých, na sebe navazujících, prací. Předem stanovená je i náročnost v oblasti financování neboli nákladů stavební výroby. Výroba ve stavebním podniku je nestacionární. Což znamená, že se přesouvá do místa budoucího stavebního objektu, a to včetně výrobních zařízení, pracovníků a potřebného materiálu. Nutností pro výbornou organizaci je především komunikace mezi účastníky výstavby, což jsou investoři, dodavatelé, stavbyvedoucí, pracovníci, aj. Nezbytnou součástí výstavby je také organizace zajištění veškerých zdrojů výroby a prostředků financování.

Každý podnik, a to nejen stavební, vzniká za účelem získání zisku z výroby či služeb, chce prosperovat. Dosáhnout nejvyšší efektivity vloženého kapitálu je prioritním cílem při vzniku a provozování podniku.

V průběhu podnikání je proto nutné využívat různých způsobů finančních analýz. Vše pro případné zjištění problému, ať už v nedosažení ziskovosti, přezásobení a jiných. Špatné hospodaření přináší spoustu nežádoucích vlivů, jedním z nich je i zánik podniku. Rizika v podnikání jsou různá, proto si je pro jejich lepší řízení dělíme na externí a interní, které na sebe vzájemně působí a ovlivňují se. Externí vlivy jsou podnikem téměř neovlivnitelné a těžce řešitelné. Zahrnujeme sem situace na trhu práce, finančním trhu a na trhu stavebním. Spadají sem také veškeré právní předpisy, vyhlášky, zákony a nařízení státu. Interní vlivy jsou zcela ovlivnitelné vedoucími pracovníky, a to zejména v oblasti řízení zásob, výroby a zajištění prosperity podniku. Celkový přehled o podniku, jeho majetku, finančních zdrojích a peněžních tocích je k dispozici v účetních výkazech.

V oblasti stavební výroby je široké pole působnosti, kterému musíme přizpůsobit i řízení zásob, množství výrobních prostředků, zaměstnanců a výši vloženého kapitálu. Stavební podnik je charakterizován jako podnik materiálově intenzivní, jelikož jeho

náklady na suroviny a materiál jsou vysoké. U pozemního stavitelství tvoří náklady na materiál až 60% celkových nákladů. Je tedy nutné přizpůsobit výši provozního kapitálu a způsob řízení zásob tak, aby byl neustále udržován jejich optimální stav. Méně materiálově náročné jsou stavební práce na pozemních komunikacích, kde jsou náklady soustředěné spíše na pracovní zařízení a stroje, které jsou k výstavbě nezbytné. Na stavebním trhu máme také podniky zaměřené na zemní práce, kde jsou materiálové náklady minimální.

Činnost stavebního podniku může mít různý charakter. V případě využití vlastních pracovníků se jedná o charakter výrobní, avšak práce vykonávaná formou subdodávek je považována za činnost obchodního charakteru. Avšak ať už je charakter jakýkoliv, vždy je hlavní činností vykonávání stavebních prací. [1]

3. Aktiva

Přehled o hospodaření podniku, majetkové struktuře a zdrojích financování je uveden v rozvaze podniku. Rozvaha je základním účetním výkazem podniku, který je členěn na aktiva (majetek) a pasiva (zdroje financování majetku). Mezi aktivy a pasivy platí bilanční rovnice, $A=P$.

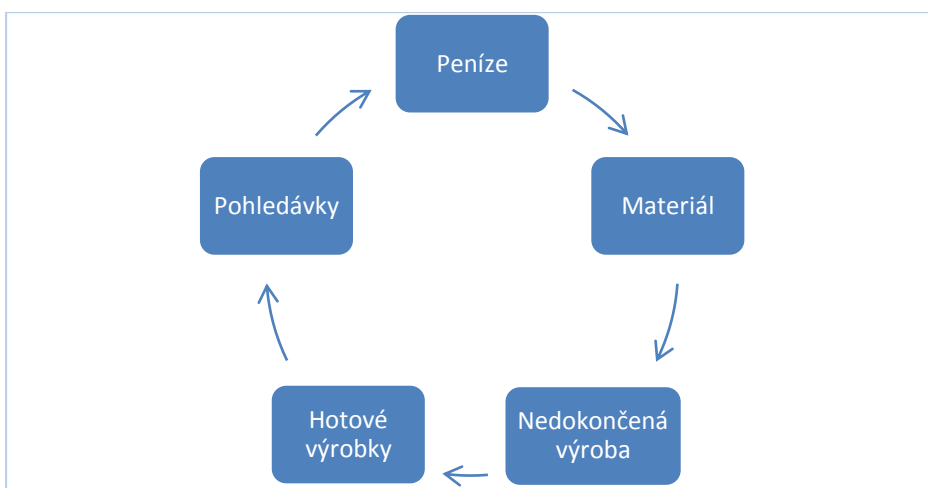
Majetek podniku je jistou formou investice, u které očekáváme návratnost v podobě zisku v budoucím období. Členíme jej na dlouhodobý a oběžný. Dlouhodobý majetek je zpravidla určen dobou životnosti delší jako 1 rok a členíme jej na hmotný, nehmotný a finanční. Dlouhodobý hmotný majetek je dán vstupní cenou vyšší než 40 000,- Kč a ze zákona má podnik povinnost jej odepisovat, ať už odpisy účetními nebo daňovými. Dlouhodobý nehmotný majetek je dán vstupní cenou vyšší než 60 000,- Kč. Také je nutné jej odepisovat buď účetními nebo daňovými odpisy. Finanční majetek neodepisujeme a k jeho oceňování použijeme pořizovací cenu, nominální hodnotu nebo reprodukční pořizovací cenu, nikoli vstupní cenu jako u DHM a DNM.

Dlouhodobý majetek je podstatnou součástí aktiv podniku, bylo tedy potřebné si jej alespoň obecně rozebrat. Avšak stěžejním tématem je pro nás oběžný majetek, který si podrobně objasníme v následující kapitole Oběžná aktiva. [3]

4. Oběžná aktiva

Oběžnými aktivy rozumíme krátkodobý oběžný majetek, který zahrnuje zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Tyhle složky jsou součástí koloběhu pracovního kapitálu.

Podstatou samotného oběžného majetku je jeho koloběh. Začíná u peněžních prostředků, které jsou k dispozici v hotovosti nebo na bankovních účtech. Za peníze nejprve nakoupíme materiál potřebný k výrobě. Při procesu výroby se setkáme s nedokončenou výrobou. Po dokončení celého procesu máme ke spotřebě hotové výrobky, které proměníme na pohledávky, případně rovnou zpět na peněžní prostředky. Koloběh se nám neustále opakuje, jeho doba trvání by neměla přesáhnout délku 1 roku, avšak mezi oběžná aktiva je zahrnut i majetek, který má koloběh i delší. Například nákup nadměrného množství materiálu, který není spotřebován nebo pokles poptávky po hotových výrobcích.

Obr. 4.1: Koloběh oběžného majetku v podniku; zdroj: [5]; tvorba: vlastní

Pokud má podnik finanční problémy, je nutné se zaměřit na skladbu oběžného majetku, jestli právě v případě nízkých zásob nebo naopak přezásobení nedochází ke ztrátám. Jeho jednotlivé složky jsou vyjádřeny nominálně nebo procentuálně, abychom měli přehled o jeho zastoupení v celkovém majetku. Zastoupení je u každého podniku odlišné, vzhledem k jeho činnosti. Avšak již dle podnikatelského plánu je známé ideální zastoupení oběžného majetku, které by mělo být udržováno.

Oběžný majetek má vzhledem ke svému charakteru, zastoupení v jednotlivých složkách, hospodářské situaci, aktuální finanční situaci podniku a jiným aspektům, své funkce. Samozřejmě jsou i takové, které mají všechny subjekty společné:

- Vnitřní: úspěšný a bezpečný chod podniku s plynulým koloběhem A a P
- Likvidní: schopnost podniku dostát veškerým svým závazkům
- Rezervní: určité rezervy v oběžném majetku ke krytí případných rizik
- Záruční: slouží jako tzv. záruka závazků podniku
- Vnější: realizace pohledávek, tedy uzavírání obchodních vztahů s dodavateli, odběrateli, zaměstnanci, státem, aj.

Z hlediska vázanosti můžeme oběžná aktiva členit na vázané a volné. Vázané nám představují nepeněžní formu, tedy materiál, nedokončenou výrobu, hotové výrobky a pohledávky. Volné jsou v peněžní formě, tedy peníze, které můžeme kdykoliv využít.

Oceňování oběžných aktiv provádíme pomocí ceny pořízení, pořizovací ceny, reprodukční pořizovací ceny nebo vlastními náklady dle charakteru majetku. Cenu pořízení využíváme v případě, jedná-li se o cenné papíry. V případě hotovosti, pohledávek a vkladů na účtech oceňujeme nominální hodnotou. Zásoby hodnotíme obdobně jako dlouhodobý majetek a to pořizovací cenou, která zahrnuje cenu pořízení a vedlejší náklady, reprodukční cenou, což je cena stanovená odhadcem při bezúplatném nabytí, a vlastními náklady v případě, že jsou to zásoby vlastní výroby.

Dále se budeme podrobněji zabývat jednotlivými složkami oběžných aktiv. [5]

4.1 Zásoby

Zásoby z pravidla členíme do jednotlivých skupin:

1	Materiál
2	Nedokončená výroba a polotovary
3	Výrobky
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny
5	Zboží
6	Poskytnuté zálohy na zásoby

Tab. 4.1: Členění zásob; zdroj: [10]; tvorba: vlastní

Tyhle skupiny dále rozlišujeme na zásoby nakupované a vlastní výroby. K tomu, abychom mohli začít vyrábět, musíme nakoupit materiál a zboží, které oceňujeme pořizovací cenou.

Zboží a materiál je pro nás stěžejní pro proces výroby a vznik vlastních výrobků. Do zásob vlastní výroby řadíme nedokončenou výrobu, což jsou výrobky, které jsou ve fázi výrobního procesu a jsou neprodejné. Polotovary, tedy výrobky, které jsou ve fázi rozpracovanosti, ale jsou prodejné. A samozřejmě hotové výrobky, u kterých jsme dospěli do konečné fáze výroby. Patří sem i skupina mladých a ostatních zvířat a jejich skupin. Zásoby vlastní výroby jsou oceňovány vlastními náklady.

Z hlediska plánování investice je velmi podstatná rychlost oběhu zásob. Pro zisk bychom měli dosáhnout vyšších finančních prostředků na konci koloběhu, než byly na začátku. Rychlost oběhu zásob měříme dvěma ukazateli [3, s.87]:

$$\text{počet obrátek} = \frac{\text{celková spotřeba}}{\text{průměrná zásoba}} \quad [\text{počet}] \quad (4-1)$$

$$\text{doba obratu} = \frac{365 \text{ dní}}{\text{počet obratu}} \quad [\text{dny}] \quad (4-2)$$

Z pohledu zásobování v čase zásoby členíme na běžnou, pojistnou, technickou a optimální. Běžný stav zásob na skladě se pohybuje mezi minimem a maximem, postačující množství na proces výroby ve předem stanovených dodávkových cyklech. Jako „pojistku“ máme navíc jisté množství zásob na skladě, které je využíváno v případě např. neočekávaného vzrůstu výroby nebo opoždění dodávky. Tyhle zásoby považujeme za pojistné. Zásoba technická není využívána dle charakteru činnosti, jelikož není možné ji předčasně čerpat. K tomu, aby mohla být dána do výroby, je nutný určitý čas k technologické připravenosti zásob. Optimální zásoba pokryje předpokládanou spotřebu s minimálními celkovými náklady.

4.2 Pohledávky

Pohledávka představuje právo věřitele požadovat uhrazení dlužné částky dlužníkem, na základě vystavené faktury, která je dána nominální hodnotou. Představuje možnost dlužníka zaplatit za dané zboží nebo služby s určitým odkladem, který je stanovený na faktuře, a to bez jakýkoliv sankcí. Samozřejmě je pro věřitele nejvýhodnější a nejefektivnější, když dlužník zaplatí v co nejkratší lhůtě. Z tohoto důvodu bývá poskytováno skonto na pohledávku, které představuje snížení dlužné částky, při zaplacení faktury v co nejkratší době. Naopak při neuhrazení faktury do doby splatnosti jsou ve smlouvě uvedené sankce, za nedodržení předem stanovené lhůty. V návaznosti na to podniku vyplývá povinnost si obstarat jiné zdroje krytí alespoň na dobu, než bude pohledávka uhrazena.

Dle literatury máme několik druhů členění pohledávek. Nejprve je dělíme podle toho, vůči komu nám pohledávka vzniká: vůči odběrateli, zaměstnanci, státu a jinými subjekty. Pokud jsou pohledávky splatné do 1 roku, řadíme je mezi krátkodobé. V případě splatnosti nad 1 rok, považujeme pohledávky za dlouhodobé.

Krátkodobé pohledávky

1	Pohledávky z obchodních vztahů
2	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
3	Pohledávky – podstatný vliv
4	Pohledávky za společníky
5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění
6	Stát – daňové pohledávky
7	Krátkodobé poskytnut zálohy
8	Dohadné účty aktivní
9	Jiné pohledávky

Tab. 4.2: Členění krátkodobých pohledávek; zdroj: [10]; tvorba: vlastní

Dlouhodobé pohledávky

1	Pohledávky z obchodních vztahů
2	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
3	Pohledávky – podstatný vliv
4	Pohledávky za společníky
5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy
6	Dohadné účty aktivní
7	Jiné pohledávky
8	Odložená daňová pohledávka

Tab. 4.3: Členění dlouhodobých pohledávek; zdroj: [10]; tvorba: vlastní

Dále pohledávky dělíme dle místa vzniku, od kterého se odvíjí i měna, ve které je pohledávka vystavena. Tuzemská je vystavena v Kč a zahraniční je vystavena jak v Kč, tak i v cizí měně. Stěžejní je pro nás také čas úhrady, proto je možné členění do doby splatnosti a po lhůtě splatnosti. V poslední řadě dle vymahatelnosti na dobyté a nedobytné.

V případě nesplacení pohledávek do doby splatnosti k nim tvoříme opravné položky, které účtujeme jako položky nákladové.

4.3 Peněžní prostředky

Peněžní prostředky jsou součástí krátkodobého finančního majetku. Jsou pro nás určitou jistotou, v případě neobdržení očekávaného příjmu. Využíváme je v situaci, kdy nastanou neočekávané výdaje nebo k uhrazení běžných závazků. Dělení je následující:

1	Peníze
2	Účty v bankách
3	Požizovaný KFM

Tab. 4.4: Členění peněžních prostředků; zdroj: [10]; tvorba: vlastní

Radíme sem peníze v hotovosti a na bankovních účtech. Za pořizovaný krátkodobý finanční majetek jsou považovány cenné papíry s dobou splatnosti do 1 roku. Vel-

kou výhodou je vysoká likvidita. Radíme sem depozitní certifikáty, směnky, šeky, pokladniční poukázky.

Krátkodobý finanční majetek podnik navyšuje nákupem zboží a materiálu, investicemi do krátkodobých cenných papírů, prodejem zásob a dlouhodobého majetku, aj.

5. Řízení OM

Řízením oběžného majetku rozumíme vědomou činnost podniků, zahrnující analýzu, stanovení a udržování optimální výše, struktury a míry využívání oběžného majetku odpovídající potřebám, možnostem a cílům podniku. [5,s.125]

V případě řízení oběžného majetku je velice nutné sledovat obrátový cyklus i řízení ostatních částí podniku, aby bylo koordinované a nedošlo k nesouladu. V první řadě vycházíme z podnikatelského záměru podniku a na základě toho děláme průzkum trhu. Důležité je zaměřit se na momentální situaci na trhu práce, zboží a kapitálu. Při čemž jsou využívány ekonomické ukazatele, které poskytují kompletní přehled o situaci. Nadále jsou pro ovlivnění potřeby oběžného majetku použity ekonomické a technické faktory. Je zde zastoupeno řízení pohledávek, zásob, peněžních prostředků a zdrojů, tedy řízení celkové potřeby podniku.

5.1 Řízení zásob

Řízením zásob rozumíme jistou soustavnou činnost, která na základě podnikatelského plánu podniku zajišťuje dostupnost zásob v určité kvalitě a potřebném množství. Od toho se odvíjí plynulý chod skladování, zásobování, výroby a prodeje zásob přeměněných na výrobky. To vše v předem domluvené lhůtě a s minimálními možnými náklady, které jsou závislé na správném způsobu řízení. Pro úspěšnou koordinaci zásob máme různé způsoby a metody, kterými se řídit. Například Metoda červené linky, Metoda dvou zásobníků nebo Metoda ABC.

Metoda červené linky je charakteristická výraznou linkou nádob sypkých zásob nebo značkou pod posledním kusem, který nám signalizuje nutnost uskutečnění objednávky z důvodu minimální zásoby.

Metoda dvou zásobníků využívá přítomnosti druhé nádoby, v případě vyčerpání zásob z první. V tomto případě čerpáme případný materiál z druhé a mezitím dochází k opětovnému naplnění první.

Metoda ABC je jedna z nejběžnějších, která je použitelná i pro menší podniky. Člení zásoby do tří skupin: A, B, C a to dle jejich hodnoty zastoupení v celkovém objemu zásob. Do skupiny A spadají zásoby, které tvoří až 80% celkově vynaložených finančních prostředků na pořízení, avšak objemově jsou zastoupeny méně.

Do skupiny B řadíme zásoby, které jsou zastoupeny 10-15% investovaných financí a i jejich podílové zastoupení je velmi nízké. Do skupiny C řadíme nejméně nákladné složky zásob, avšak zastoupené jsou ve vysokém množství.

Podíl	Počet položek (kumulovaně)		Objem zásob v Kč (% z celkového objemu zásob)
100%	C		C
90%			B
80%			A
70%			
60%			
50%			
40%			
30%	B		
20%	A		
10%			

Obr. 5.1: Rozložení zásob do skupin dle objemu zadržovaných prostředků a dle počtu druhových položek; zdroj: [2, s.84]; tvorba: vlastní

Tahle metoda nám tedy značí, že je efektivnější zaměřit se na skupinu A, kde je sice menší množství zásob, za to vysoká investice. Její správné řízení pro podniky představuje většinu úspěchu. Což znamená stanovit optimální výši zásoby, k čemuž nám pomůžou tři normativní ukazatele.

Prvním z nich je časová norma zásob neboli průměrná doba vázanosti zásob, která nám udává, na jak dlouho nám vydrží průměrná zásoba, což je průměr zásoby běžné. Vztah pro výpočet časové normy zásob [3, str.90]:

$$\check{C}_N = Z_B/2 + Z_P + Z_T \quad (5-1)$$

Z_B - průměrný dodávkový cyklus (dny), tedy průměrná doba mezi dvěma zásobami následujícími dodávkami nebo také doba, po kterou vystačí zásoba běžná

Z_P - doba, po kterou nám vydrží pojistná zásoba

Z_T - doba, po kterou musí být ve skladě uchována technická zásoba

Druhým normativem je normovaná zásoba v naturálních jednotkách, který je podstatný zejména pro nakupujícího, jelikož udává fyzický objem průměrné zásoby.

$$Z_N = \check{C}_N \cdot s \quad (5-2)$$

s – průměrná denní spotřeba materiálu

Po té je možné si vyjádřit množství peněžních prostředků, které jsou vázané v zásobách, a to pomocí vzorce normované zásoby ve finančním vyjádření. Tento ukazatel je podstatný zejména pro ekonoma podniku.

$$F_N = Z_N \cdot p \quad (5-3)$$

p – cena za naturální jednotku (např. Kč/kg, Kč/ks, ...)

5.2 Řízení pohledávek

Řízení pohledávek je zahrnováno mezi finanční řízení, jelikož se jedná o peněžní toky, které má za úkol jejich optimální usměrňování. Zahrnuje zejména řízení z hlediska vzniku a vývoje, jejich rizik a to především pohledávek z obchodního styku. Každý podnik si rozdělí pohledávky dle svého kritéria, podle kterého se mu nejlépe sledují.

Pohledávky členíme dle způsobu využívání, podmínek prodeje, dle stanovení výše pohledávek, z hlediska výnosů a rizika, dle zajištění, na základě využívání informací o odběratelích a z hlediska inkasní politiky.

Zejména řízení dle stanovení jejich výše je jedním ze stěžejních kritérií, jelikož na základě něj určuje podnik zdroje financování, analýzy, hodnotí úvěrovou politiku (doba splatnosti, slevy na cenách, úvěrové standarty, inkasní politika) a časový plán pohledávek podniku. Podstatné jsou pro nás ukazatele míry využití pohledávek. Tím stěžejním je průměrná doba obratu pohledávek neboli doba splatnosti pohledávek [5, str.137]:

$$DOP = d / (OBP/PSP) = (d \cdot PSP) / OBP = PSP / (OBP/d) \quad (5-4)$$

DOP – průměrná doba obratu pohledávek

PSP – průměrný stav pohledávek

OBP – obrat pohledávek

d – počet dní ve sledovaném období

Dalším ukazatelem je rychlost obratu pohledávek [5, str.137]:

$$ROP = OBP/PSP \quad (5-5)$$

Orientovat se je možné také dle koeficientu využití pohledávek, který vyjadřuje výši pohledávek na 1Kč obratu [5, str.137]:

$$KVP = PSP/OBP \quad (5-6)$$

Řízení pohledávek z hlediska výnosů a rizika je také velice důležité a vzniká na základě poskytování úvěrů, kde se řídíme ukazatelem současné hodnoty zisku z prodeje na úvěr. Pro poskytnutí úvěru musí mít tento ukazatel hodnotu větší jako 0 a stanovíme ho pomocí vztahu [5, s.138]:

$$SHZ = [p \cdot (INK - NÁK) / (1 + i)] - (1 - p) \cdot NÁK \quad (5-7)$$

p – pravděpodobnost zaplacení

INK – inkaso (zaplacení pohledávky)

NÁK – náklady na pohledávku

(INK – NÁK) – zisk z prodeje na úvěr

i – úroková míra neboli požadovaná výnosnost

V případě, že dlužník neuhradí pohledávku dle předem dohodnutých podmínek, je finanční manažer podniku nucen přistoupit k vymáhání pohledávky. V první fázi je odběratel kontaktován telefonicky nebo písemně o pozdní úhradě dlužné částky a je mu nabídnuta možnost splácet formou splátkového kalendáře. Následně dochází na stanovení penále a požadavek na úhradu. Pokud se podniku nedostane i nadále žádné zpětné vazby, je přistoupeno k soudnímu nebo mimosoudnímu vymáhání. V rámci mimosoudního jednání je možné pronajmutí inkasních či detektivních firem. Řešení za účasti inkasní firmy, které spočívá v odkupu pohledávky. V tomto případě firma nabízí dlužní-

kovi různé způsoby řešení, avšak nadále je dlužná částka vedena v účetnictví věřitele. Pokud řešíme pohledávku soudní cestou, je tohle jednání zdlouhavé. Dochází k zástavě nemovitosti, prodeji movitých a nemovitých věcí, aj. [5,s.140]

Opravné položky k pohledávkám tvoří podniky v případě, že jsou pohledávky za věřiteli po době splatnosti. Na základě zaúčtování opravné položky k pohledávkám si podnik dočasně sníží hodnotu pohledávek a následně zvýší náklady. Vše tvorbou opravných položek, maximálně do výše její 100% hodnoty.

K nepromlčené pohledávce lze vytvořit opravnou položku ve výši 50% neuhrazené částky a to v případě, že uběhlo více jako 18 měsíců od doby splatnosti. Ve výši 100% vytváříme opravnou položku, pokud uběhlo více jako 36 měsíců od doby splatnosti. Prokazatelně nedobytné pohledávky odepisujeme, čímž si snížíme hodnotu pohledávek trvale a dojde k jejímu vyřazení z účetnictví. [17]

5.3 Řízení peněžních prostředků

Rozumíme jím soubor činností směřujících k permanentnímu zabezpečování potřebné výše peněžních prostředků, v potřebném místě a čase, a to při minimálních nákladech spojených se zabezpečováním těchto prostředků. Je relativně samostatnou částí finančního řízení, koordinovanou s ostatními oblastmi řízení. [5,s.141]

Každý podnik má k dispozici peněžní prostředky a to hned z několika důvodů. Zajišťuje schopnost splatit běžné závazky a výdaje, čímž udržuje jeho fungování. Plní rezervní funkci při případné neschopnosti splácet a umožňuje investovat do ojedinělých příležitostí. Avšak nadměrné držení peněžních prostředků sice zvyšuje likviditu podniku, ale přináší ztráty ze zadržovaných peněz, které mohly být zhodnocovány.

Řízení můžeme vést dvěma způsoby. Sledujeme buď běžný stav a vývoj peněz, tedy jejich příjmy a výdaje nebo modely peněžních prostředků. Toky peněžních prostředků sledujeme na základě jednoduchého vztahu [5, s.142]:

$$KSP = PSP + PPR - PV \quad (5-8)$$

KSP – konečný stav peněžních prostředků

PSP – počáteční stav peněžních prostředků

PPR – peněžní příjmy ve sledovaném období

PV – peněžní výdaje ve sledovaném období

Na základě uvedeného vztahu je sestavován platební kalendář, který slouží jako přehled očekávaných příjmů a výdajů v krátkém čase, díky kterému předcházíme řadě problémů.

Pro řízení jsou používány Baumolův a Miller-Orrův model, které jsou založeny na základě předpokladů a jsou pro nás zjednodušenou představou o penězích. Baumolův model předpokládá krytí potřeby peněz z prodeje krátkodobých státních cenných papírů. Společně také s náklady s tím spojenými, s rovnováhou příjmů a výdajů, s náklady na zadržování peněžních prostředků a se znalostí celkové potřeby financí. Jeho výstupem je stanovení prodeje a odkupu cenných papírů v takové míře, aby byl objem peněžních prostředků optimální a náklady spojené s jejich zadržováním a získáváním minimální. Tento model je spíše teoretický, proto je využíván spíše Miller-Orrův model, který lépe vystihuje předpokládaný vývoj. Uvažuje možné výkyvy v příjmech a výdajích, proto je stanovena minimální a maximální výše peněžních prostředků, ve které se udržují. Hranice jsou stanovené na základě mnoha faktorů, avšak stěžejními jsou výkazy cash flow, prodej/nákup cenných papírů a úroková sazba. [5]

6. Finanční analýza

V podnicích denně dochází k řadě rozhodnutí, k jejichž efektivnosti a výnosnosti je nutné provedení finanční analýzy. Ta by měla být prováděna také průběžně pro neustálý přehled finanční situace podniku. Zaměřuje se především na chod podniku v čase, výkonnost, stabilitu, možný rozvoj do budoucnosti a také na jeho postavení vzhledem k trhu. Informačními zdroji finanční analýzy mohou být zdroje interní i externí. Mezi interní řadíme především účetní výkazy tzn. rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz o cash flow, následně také výroční zprávy, informace z obchodních vztahů, personální obsazení, aj. Za externí zdroje považujeme statistické údaje a globální situaci na trhu.

Finanční analýza lze provést několika způsoby. Kromě využití absolutních ukazatelů jsou rozbor prováděné také na základě poměrových ukazatelů. Další způsoby, kterými lze dosáhnout co nejefektivnějšího přehledu jsou např. rozbor pracovního kapitálu, souhrnné ukazatele finančního zdraví, srovnávání, aj. [2]

6.1 Analýza absolutních ukazatelů

Využíváme ji na posouzení změn struktury majetku v jednotlivých letech vývoje podniku. Zdroji této analýzy jsou rozvahy, výkazy zisku a ztrát, případně výroční zprávy jednotlivých let. Rozlišujeme ji na horizontální a vertikální.

6.1.1 Horizontální analýza

Pomocí horizontální analýzy posuzujeme absolutní hodnoty jednotlivých let tzv. „horizontálně“, kdy se soustředíme na vývoj a změny stavů položek v čase. Rozdíly jednotlivých let jsou vyjádřené ve finančních částkách, ale také procentuálně pomocí vztahu [8, s.14]:

$$změna\ v\ \% = \frac{běžné\ období - předchozí\ období}{předchozí\ období} \cdot 100 \quad (6-1)$$

6.1.2 Vertikální analýza

Zaměřuje se na rozbor majetku jednotlivých let „vertikálně“, tudíž vyjadřuje procentuální zastoupení jednotlivých částí majetku v jeho celku. Jelikož se zabýváme řízením oběžného majetku, budeme uvažovat za celek, tedy 100%, celková oběžná aktiva a z nich si vyjádříme zastoupení jednotlivých položek. Na základě toho lze posoudit případné změny v průběhu fungování podniku.

6.2 Analýza poměrovými ukazateli

Umožňuje nám posouzení finančního vývoje podniku v čase, porovnání s trhem a konkurencí, stanovit možné příležitosti a rizika vyplývající ze zjištěných skutečností. To vše na základě rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty. K analýze poměrovými ukazateli nám slouží absolutní hodnoty, které využíváme k časově nenáročnému stanovení finanční situace podniku pomocí jednotlivých ukazatelů: rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti, kapitálového trhu či produktivity. Jelikož je práce zaměřena na oběžná aktiva, budeme se blíže zajímat o ukazatele likvidity a aktivity.

6.2.1 Ukazatel likvidity

Likvidita neboli schopnost přeměnit majetek podniku na finanční prostředky a následně ve správnou chvíli, na daném místě a v dané podobě dostát svým závazkům. Což je velice podstatnou a důležitou součástí vývoje daného subjektu. Její řízení je základem existence podniku, jelikož příliš vysoká likvidita představuje nevyužité peněžní prostředky s malým nebo minimálním výnosem. To samozřejmě snižuje i možnou ziskovost podniku. Nízká likvidita je hrozbou neschopnosti dostát svým závazkům a povinnostem. Dle likvidnosti jednotlivých částí aktiv ji členíme na likviditu běžnou, pohotovou a okamžitou. [2]

Běžná likvidita vyjadřuje, kolikrát jsou schopna oběžná aktiva pokrýt krátkodobé závazky, tedy při přeměně veškerých oběžných aktiv na peníze. Pro běžnou likviditu je stanovené rozmezí 1,8 – 2,5, jelikož jsou zde zahrnuty i zásoby, se kterými je proces přeměny v peníze časově náročnější. Vztah pro běžnou likviditu [2, s.163]:

$$\text{běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (6-2)$$

Pohotová likvidita je vyjádřením schopnosti přeměny majetku na peníze, bez uvažování nejméně likvidní složky – zásob. Dle literatury se ideálně pohybuje v rozmezí 1,0 – 1,5. Následně v rámci analýzy porovnáme likviditu pohotovou a běžnou a můžeme pozorovat, v jaké míře je ovlivněna zásobami. V případě vysokého rozdílu ukazatelů jsou zásoby vysoce likvidní. Vztah pro pohotovou likviditu [2, s.163]:

$$\text{pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (6-3)$$

Okamžitá likvidita vyjadřuje okamžitou schopnost dostat svým závazkům. Uvažuje tedy přímo jen finanční majetek, který zahrnuje peníze v hotovosti, na bankovních účtech a také krátkodobé obchodovatelné cenné papíry. Ideální rozmezí je 0,2 – 0,5. Vztah pro okamžitou likviditu [2, s.163]:

$$\text{okamžitá likvidita} = \text{finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky} \quad (6-4)$$

6.2.2 Ukazatel aktivity

Na základě tohoto ukazatele můžeme posoudit, jak se podnik stará o svůj oběžný majetek a jakým způsobem ho využívá. Vyjadřuje nám, zda nemá příliš vysoké nebo nízké jednotlivé složky a to rovnou dvěma způsoby: počtem obrátů tzv. obratovostí a dobou obratu. Obratovost vypovídá o tom, kolikrát se nám majetek obrátí za dané časové období neboli *kolikrát převyšují roční tržby hodnotu položky, jejíž obratovost počítáme* [2, s.164]. Obvykle zaznamenáváme zisk se zvyšujícím se počtem obrátek, jelikož se zkracuje doba vázanosti majetku. Průměrnou dobu trvání jedné obrátky majetku nám vyjadřuje doba obratu. Tuhle dobu se snažíme zkrátit na minimum, abychom co nejvíce zvýšili počet obrátek.

Obrat aktiv vypovídá o počtu obrátů celkových aktiv za období jednoho roku. Pro tento ukazatel je hodnota 1 minimální úroveň, které by měl dosahovat [2, s.165]:

$$\text{obrat aktiv} = \text{tržby} / \text{aktiva} \quad (6-5)$$

Obrat zásob nám udává, kolikrát během roku jsou schopny zásoby přeměnit svou podobu v ostatní formy oběžných aktiv, až do fáze prodeje hotových výrobků a opětovného nákupu zásob. [2, s.165]

$$\text{obrat zásob} = \text{tržby/zásoby} \quad (6-6)$$

Obrat pohledávek nám vyjadřuje, kolikrát za období roku jsou pohledávky přeměněny ve finanční prostředky [2, s.166].

$$\text{obrat pohledávek} = \text{tržby/pohledávky} \quad (6-7)$$

Obrat krátkodobých závazků nám stanoví počet opakování vzniku závazků během daného období [2, s.166].

$$\text{obrat krátkodobých závazků} = \text{tržby/krátkodobé závazky} \quad (6-8)$$

Doba obratu aktiv nám vyjadřuje množství dnů, po které jsou vázána celková aktiva podniku až do doby, kdy jsou spotřebovány. [19]

$$\text{doba obratu aktiv} = \text{aktiva}/(\text{tržby}/360) \quad (6-9)$$

Doba obratu zásob nám udává průměrnou dobu, za jakou jsou materiál a suroviny daný do spotřeby nebo odběratelům prodány zásoby vlastní výroby. [2, s.165]

$$\text{doba obratu zásob} = \text{zásoby}/(\text{tržby}/360) \quad (6-10)$$

Doba obratu pohledávek neboli doba splatnosti vyjadřuje, jak dlouho musí podnik čekat a poskytovat obchodní úvěr odběratelům, než jsou mu uhrazeny peněžní prostředky za poskytnuté služby a prodané výrobky. Tuhle dobu je dobré srovnávat s předem stanovenou dobou splatnosti a pokud bude reálná doba delší, je nutné udělat řádné opatření. [2, s.165]

$$\text{doba splatnosti pohledávek} = \text{pohledávky}/(\text{tržby}/360) \quad (6-11)$$

Doba splatnosti krátkodobých závazků neboli doba odkladu plateb, která nám vypovídá o tom, za jaký čas podnik splatí závazky svým dodavatelům od vystavení faktury. [2, s.165]

$$\text{doba splatnosti krátkodobých závazků} = \text{krátkodobé závazky}/(\text{tržby}/360) \quad (6-12)$$

6.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Převážně k analýze a řízení likvidy jsou využívány rozdílové ukazatele neboli tzv. finanční fondy. Tyhle fondy jsou vyjádřené rozdílem sumy daných položek oběžných aktiv a sumy daných položek krátkodobých pasiv neboli čistého fondu. [8]

K finanční analýze využíváme tři rozdílové ukazatele: čistý pracovní kapitál, čisté pohotové prostředky a čistý peněžně-pohledávkový finanční fond. Pro účely práce budeme pracovat s čistým pracovním kapitálem.

6.3.1 Čistý pracovní kapitál

Tento nejčastěji využívaný ukazatel si vyjádříme jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (6-13)$$

nebo podrobněji [2, s.172]:

$$\text{ČPK} = \text{zásoby} + \text{pohledávky} + \text{peníze} - \text{krátkodobé závazky} \quad (6-14)$$

Za krátkodobé považujeme závazky se splatností 3 měsíce až jeden rok, abychom nezahrnovali do finančního fondu peněžní prostředky, které budou v blízké době využity k úhradě závazků.

Na čistý pracovní kapitál máme dva pohledy. Z pohledu finančního manažera je považován za oběžný majetek financovaný z dlouhodobých zdrojů, který je maximálně využíván k bezproblémovému chodu podniku. Z pohledu vlastníka podniku je čistý pracovní kapitál řazen přímo do dlouhodobých zdrojů. Jelikož vzhledem k opatrnosti je požadováno, aby byl stav oběžných aktiv nižší jako stav dlouhodobého kapitálu.

ČPK je stěžejním ukazatelem i z hlediska solventnosti. Podnik je považován za likvidní v případě, že stav krátkodobých aktiv převyšuje stav krátkodobých závazků. V opačné situaci využijeme ke krytí nečekaných událostí finanční rezervu, kterou nám představuje čistý pracovní kapitál a vyvarujeme se tak narušení plynulého chodu podniku. Výše finanční rezervy se odvíjí od ukazatele obratovosti krátkodobých aktiv. [8]

PŘÍPADOVÁ STUDIE

7. Charakteristika společnosti OHL ŽS, a.s.

7.1 Vznik a vývoj

OHL ŽS, a.s. je akciová společnost s více jako 60ti-letou tradicí. Za účelem vykonávání práce pro Československé státní dráhy vznikl v roce 1952 státní podnik Železniční stavitelství Brno. Následovalo začlenění podniku do výrobně-hospodářské jednotky “Železničné stavebnictvo“ se sídlem v Bratislavě, a to v roce 1971. Další vývoj podniku nastal v roce 1992, kdy byl k 1.4. transformován na akciovou společnost. V tomto roce společnost zaznamenala 4200 vlastníků.

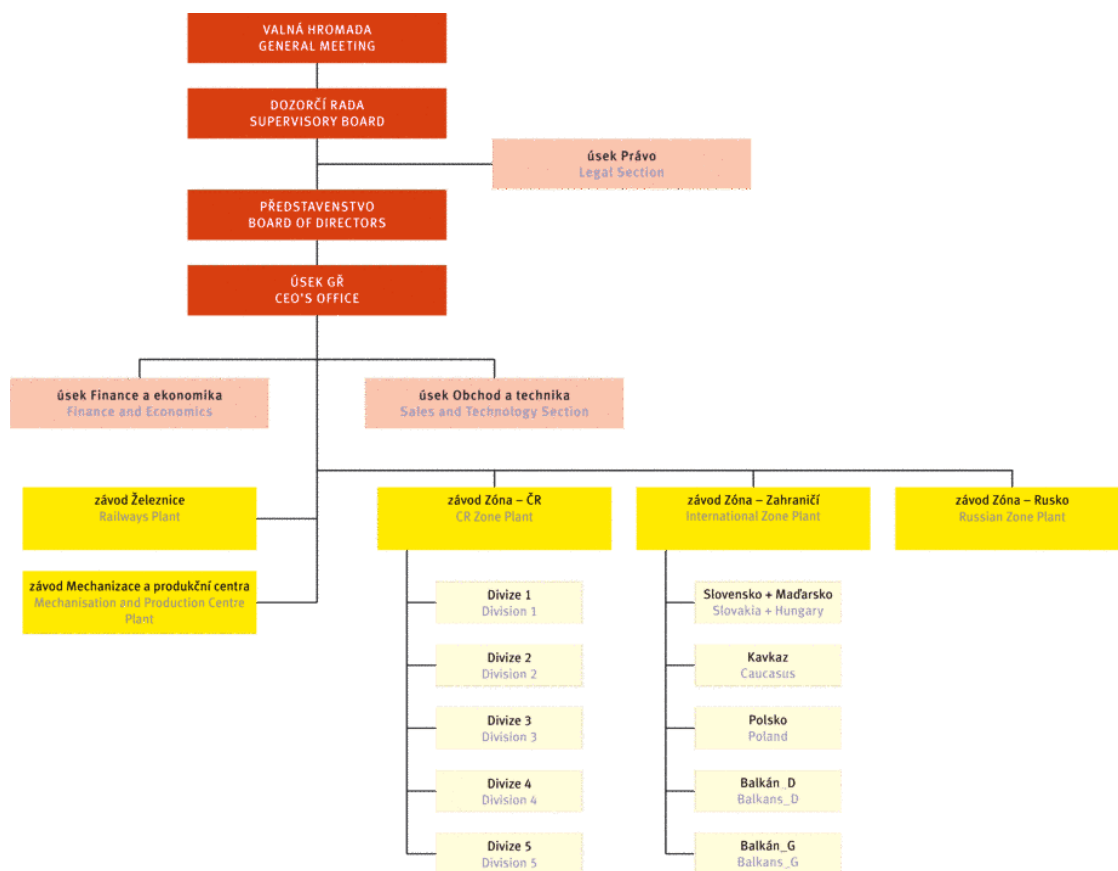
Změnou názvu společnosti ze ŽS Brno, a.s. na OHL ŽS, a.s. v roce 2006, byla potvrzena úzká spolupráce s velkou španělskou stavební skupinou OHL, která je majoritním vlastníkem společnosti 97,71% akcií a to ve větší části prostřednictvím české stavební společnosti ŽPSV. V současné době má podnik cca 533 vlastníků. Je pátou největší stavební společností v ČR a působí nejen u nás, ale i v zahraničí, např. v Bulharsku, Chorvatsku, Srbsku, Polsku, atd. [14]

7.2 Předmět podnikání a zaměření společnosti

Společnost se zaměřuje na komplexní realizaci nejrůznějších stavebních děl, jejich modernizaci, rekonstrukci a údržbu dle potřeb a přání zákazníků v oborech:

- *Pozemní stavitelství*
- *Vodohospodářské stavby*
- *Podzemní stavitelství*
- *Silniční stavitelství*
- *Železniční stavitelství*
- *Inženýrské stavby a sanace*
- *Technologie a zařízení*
- *Mechanizace a doprava*
- *Distribuce a obchod s elektřinou* [15]

7.3 Organizační struktura

Obr.7.1: Organizační struktura podniku OHL ŽS, a.s.; zdroj: [16]

7.4 Významné stavby

Ukázka významných staveb společnosti OHL ŽS, a.s. v rámci České Republiky.

Obr. 7.2: Národní technická knihovna,
Praha [18]

Dokončeno: 2008

Obr. 7.3: Univerzitní kampus Brno,
Bohunice, stavba AVVA – Modrá etapa
[18]

Dokončeno: 2007

Obr. 7.4: Silnice I/42 Brno, VMO,
MÚK Hlinky [18]

Dokončeno: 2007

Obr. 7.5: Optimalizace traťového úseku
Krasíkov – Česká Třebová [18]

Dokončeno: 2005

8. Financování z krátkodobých zdrojů

Financování OHL ŽS, a.s. je řízeno prostřednictvím ředitelství finančního úseku a jako každé řízení má své cíle. Prioritou je zajistit potřebné interní a externí finanční zdroje pro plynulý chod podniku, zabezpečit veškeré zajišťovací produkty pro realizace jednotlivých projektů a jeho jednotlivých fází: nabídky, realizace, záruční doby. Stěžejním pro společnost je schopnost dostát svým závazkům v danou dobu a v daném objemu, tzv. likvidita. Provádí analýzy rizik, aby byla schopna jim předcházet a zajistit úhrady jednotlivých závazků různými způsoby.

Zdroje vlastní pro podnik představují především inkasa pohledávek a záloh, tedy peněžní prostředky od odběratelů za poskytnuté služby, splacené v daném objemu a čase. V případě nesplacení pohledávky v předem stanovenou dobu, spadá odpovědnost na vedoucího útvaru či výkonného ředitele, kde pohledávka vznikla. Řešením může být postoupení pohledávek, neboli odkup jinou společností a to ve většině případů za nižší cenu. Přijetím dividendy tzv. podílu zisku na akcích společnosti, získává podnik další prostředky financování.

Zdroje externí zahrnují taktéž postoupení pohledávek, ale v tomto případě se zpětným regresem. Tzn. odkup pohledávky ze strany jiné společnosti, avšak společnost není odpovědná za její případné nezaplacení. Součástí zdrojů jsou pochopitelně finanční produkty, zejména bankovní úvěry. Podnik si na základě plánu tržeb a množství sjednaných prací zajistí stanovenou výši bankovních úvěrů a možnosti čerpání, aby se nedostal do finanční tísně. OHL ŽS, a.s. má stanovené své hranice čerpání peněžních prostředků z úvěrů, tudíž případný pokles pod danou hranici vede k následnému jednání s bankami a navýšení bankovních úvěrů. Výše dostupných financí nesmí klesnout o více jako 10% oproti objemu plánu tržeb a o více jako 30% plánu zásob práce. [11]

9. Řízení OM společnosti OHL ŽS, a.s.

9.1 Řízení zásob

Absolutní snahou podniku je nakupovat zásoby metodou JUST IN TIME, avšak ne vždy je to možné. V předcházejících letech byly zásoby minimální. Vzhledem k posunu časového harmonogramu na stavbách, v roce 2014 již nebylo možné dodávky přizpůsobit posunutému harmonogramu, a proto se množství zásob mírně navýšilo. Vše z důvodu stavební nepřipravenosti, kdy například nebyly dokončené budovy, do kterých měly být montovány dané stavební prvky.

V rámci zásobování metodou JUST IN TIME jsou realizována výběrová řízení na dodavatele, a to na základě vnitřních norem a předpisů. Výběr dodavatele probíhá ve více kolech, kdy je hlavním kritériem nejnižší cena. Následně je jmenovanou komisí stanoven dodavatel, se kterým je podepsána smlouva (v ojedinělých případech objednávka) na dodávku materiálu (případně i pronájem strojů a zařízení) nebo provedení práce.

9.2 Řízení pohledávek

Řízením pohledávek se společnost snaží dosáhnout co nejnižšího možného rizika spojeného s nesplacením, tudíž snížit objem a množství pohledávek po splatnosti. Cílem je také zabránit negativním vlivům na likviditu podniku a peněžní toky.

Dle časového hlediska je jejich řízení děleno na pohledávky v okamžiku vzniku a v okamžiku pozdní úhrady. Vedoucí či výkonný ředitel útvaru, kde pohledávka vznikla odpovídá za její včasnou úhradu.

Dále člení pohledávky dle výše pohledávky a její splatnosti, což jsou stěžejní informace pro sledování včasného či pozdního splacení, a také pro zasílání upomínek a stanovení úroku z prodlení odběrateli. Dělí je na základě kódu rozdělení [11, s.13]:

- *Kód 111 – určuje výši a splatnost pohledávky bez zádržného*
- *Kód 666 – určuje výši a splatnost pohledávky – krátkodobé zádržné*
- *Kód 999 – určuje výši a splatnost pohledávky – dlouhodobé zádržné*

V tomto případě má za správnou evidenci plnou odpovědnost ekonom závodu.

Vzhledem k datu splatnosti je pohledávka neustále sledována výkonným ředitelem nebo vedoucím útvaru. Týden před termínem úhrady informují odběratele o naléhavosti.

vosti platby a ujistí se o převzetí pohledávky. Pokud není platba obdržena v termínu, nadále kontaktují odběratele, a to desátý den po lhůtě splatnosti telefonicky, dvacátý den po lhůtě splatnosti telefonicky a písemnou upomínkou, třicátý den po lhůtě splatnosti opět telefonicky a druhou písemnou upomínkou. Třicátý pátý den nastává jednání o úhradě pohledávky na základě splátkového kalendáře. Pokud nejsou i nadále přijaté žádné platby, pohledávka je déle než 60 dnů po termínu úhrady a nemají další možnosti vymáhání, přistupují na základě žádosti k soudnímu nebo externímu vymáhání.

Pokud je dlužník v prodlení s úhradou faktury, má věřitel právo na úroky z pozdní úhrady pohledávky. Výše úroku je stanovena buď dohodou na základě smlouvy mezi subjekty nebo zákonem.

Každý měsíc probíhá ve společnosti OHL ŽS, a.s. tzv. Controlling pohledávek, na kterém se sejdou zástupci jednotlivých organizačních jednotek. Na poradě jsou rozebrány termíny úhrad pohledávek, případné způsoby vymáhání plateb po splatnosti, zajištění pohledávek a stanovení opravných položek k pohledávkám.

9.3 Řízení peněžních prostředků

Společnost OHL ŽS, a.s. řídí své finanční prostředky prostřednictvím finančního úseku ředitelství a k této činnosti má stanovené své cíle:

- S využitím vlastních a externích zdrojů obstarat optimální množství peněžních prostředků potřebných k plynulému chodu podniku
- Disponovat s takovým množstvím zajišťovacích produktů, především bankovních, které jsou spojené s prováděním projektů ve všech jeho fázích – nabídka, realizace, záruční doba
- Zajistit likviditu neboli dostát svým závazkům
- Předcházet finančním rizikům
- Schopnost splatit své závazky různými způsoby

Peněžní prostředky z uhrazených pohledávek, postoupených pohledávek, přijatých dividend a záloh tvoří vlastní zdroje firmy. Za takové zdroje jsou považovány přijaté finance ve sjednané výši a čase. Naopak cizími zdroji jsou různé druhy bankovních úvěrů (krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé a kontokorentní), jejichž čerpání je do jisté

míry omezené na základě plánovaných tržeb, a postoupené pohledávky se zpětným regresem.

Likvidita v podniku je řízena centrálně, peněžní toky jsou plánovány a sledovány na základě denních přehledů o bankovních účtech v ČR, využitelných peněžních zdrojích a čerpaných úvěrech. Společnost má každý týden k dispozici přehled o bankovních účtech v zahraničí, realizovaných příjmech a výdajích, a také o těch plánovaných. Volné peněžní prostředky z bankovních účtů firma využívá k úhradě krátkodobých a kontokorentních úvěrů nebo termínovaných vkladů (nad 10 mil. Kč na stanovenou dobu). Veškeré operace s těmito financemi schvaluje vedoucí odboru Financování. Pro příjem potřebný alespoň na úhradu plánovaných závazků je využíváno inkasa pohledávek.

Společnost má stanovený svůj určitý režim plateb. Závazky jsou spláceny jedenkrát týdně a je postupováno od nejstaršího závazku. Kritériem je také dodržení předem stanovených smluv. Jsou stanoveny i osoby odpovědné za blokaci závazků, které z jiného důvodu nebudou hrazeny k datu splatnosti a zároveň za odůvodněné úpravy doby splatnosti pozastávek a zádržného. Výše závazků do 30 dnů po splatnosti nesmí přesáhnout 300 mil. Kč. Závazky neuhrazené do 30 dnů po splatnosti musí být právně odůvodněné.

Pravidelné platby daní z příjmu, mzdy, zdravotní a sociální pojištění, úroky z úvěrů, daně a zálohy na daně a poplatky, platba CCS a leasing jsou odesílané k předem přesně stanovenému datu každý měsíc. [11]

10. Posouzení vývoje OM společnosti v čase

V této kapitole se zaměříme na vývoj oběžného majetku ve společnosti OHL ŽS, a.s. v letech 2010 až 2014, a to na základě ukazatelů vyplývajících z jednotlivých analýz a hodnot poskytnutých přímo ekonomickým oddělením společnosti. Pro zpracování analýzy a výpočet jednotlivých ukazatelů budeme používat data nekonsolidovaných účetních závěrek, dostupných na internetových stránkách společnosti.

Nejprve provedeme analýzu horizontální a vertikální, abychom si přiblížili celkový stav OM a jeho vývoje v čase. Po analýze absolutních ukazatelů se zaměříme na jednotlivé ukazatele likvidity a aktivity majetku. Pro posouzení oběžných aktiv si provedeme také analýzu pomocí rozdílového ukazatele, kterým je čistý pracovní kapitál. K dispozici jsme měli i dokument Finanční analýza (IFRS) podniku za období 2011 až 2013, který nám poskytuje výstupní data likvidity a Čistého pracovního kapitálu.

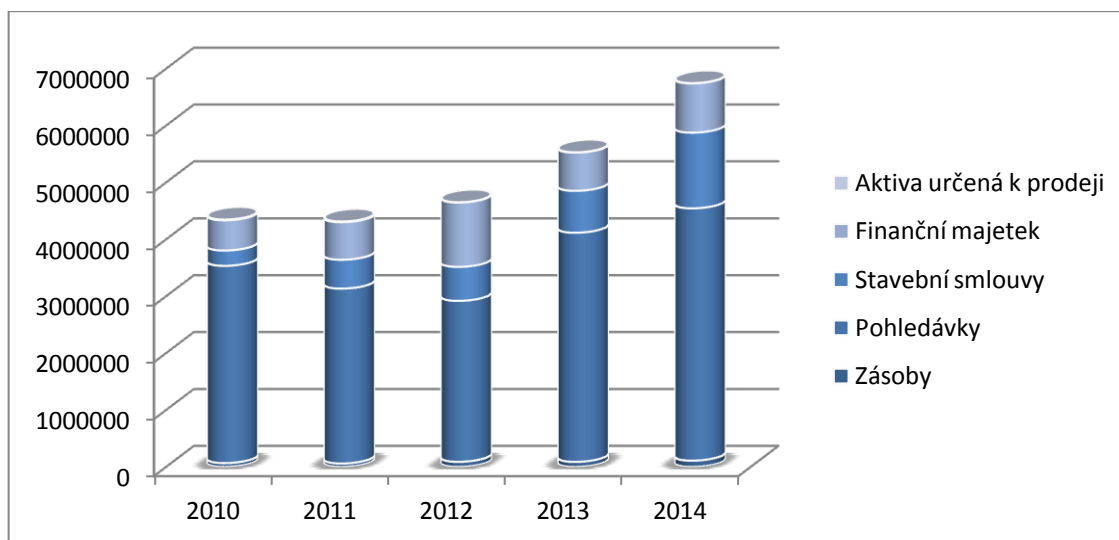
Pro jednodušší práci s daty a celkovou přehlednost jsou hodnoty aktiv a pasiv potřebné k analýze, zpracovány do následující tabulky:

Data výroční zprávy OHL ŽS					
(tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014
aktiva celkem	6 731 537	6 783 380	6 740 228	7 241 948	8 546 938
oběžná aktiva	4 347 890	4 314 367	4 652 345	5 530 518	6 746 720
zásoby	68 304	61 434	91 265	90 197	111 956
pohledávky	3 468 349	3 075 064	2 829 684	4 028 086	4 435 243
stavební smlouvy	268 957	506 856	597 928	736 776	1 330 611
finanční majetek	531 915	660 857	1 130 522	672 053	866 293
aktiva k prodeji	10 365	10 156	2 946	3 406	2 617
Tržby	10 269 121	8 994 664	8 845 874	8 277 095	10 469 661
pasiva celkem	6 731 537	6 783 380	6 740 228	7 241 948	8 546 938
krátkodobé závazky	3 639 337	3 758 747	3 656 002	4 400 262	5 722 881
závazky z obchodního styku	3 003 024	2 779 000	2 811 893	3 408 114	4 820 665
stavební smlouvy	175 308	163 382	191 586	104 240	138 239
ostatní závazky	307 175	329 880	211 480	270 900	128 988
BÚ a kontokorenty	50 000	400 000	350 000	475 574	522 900
daňové závazky	42 680	12 051	25 433	9 947	21 774
závazky z titulu finančních leasingů	49 278	51 574	46 821	25 566	17 552
krátkodobé rezervy	11 872	22 860	18 789	105 921	72 763

Tab. 10.1: Data výročních zpráv OHL ŽS; zdroj: [13]; tvorba: vlastní

10.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza udává přehled o postupném vývoji oběžného majetku v závislosti na datech předchozích let. Rozdíly budou vyjádřené procentuálně i nominálně.

Obr. 10.1: Graf - Horizontální analýza oběžných aktiv v Kč.; zdroj: [13]; tvorba: vlastní

Z předchozího grafu horizontální analýzy je jasně viditelný nárůst objemu oběžného majetku. Za poslední 4 roky jsou oběžná aktiva jako celek v silné fázi růstu, mírný pokles je viditelný jen v roce 2011. Jednotlivé části se během vývoje pohybují zejména v rámci kladných hodnot. Neustálý nárůst bez poklesu zaznamenáváme ve sledovaném období u stavebních smluv.

Rozdílová horizontální analýza				
(v tis. Kč)	10/11	11/12	12/13	13/14
aktiva	51 843	-43 152	501 720	1 304 990
<u>oběžná aktiva</u>	<u>-33 523</u>	<u>337 978</u>	<u>878 173</u>	<u>1 216 202</u>
zásoby	-6 870	29 831	-1 068	21 759
pohledávky	-393 285	-245 380	1 198 402	407 157
stavební smlouvy	237 899	91 072	138 848	593 835
finanční majetek	128 942	469 665	-458 469	194 240
aktiva určená k prodeji	-30 629	-7 210	460	-789

Tab. 10.2: Rozdílová horizontální analýza; zdroj a tvorba: vlastní

Z rozdílové horizontální analýzy vyplývá, že v roce 2013 byl nejvyšší nárůst pohledávek oproti předchozímu roku, avšak v závislosti na to podniku poklesl finanční majetek téměř o půl milionu korun. V dalším roce peněžní prostředky vstupují do kladných hodnot, avšak nárůst pohledávek nebyl příliš vysoký. Rok 2014 zaznamenává plusové hodnoty ve všech složkách oběžných aktiv.

V následující tabulce je vyjádřen index nárůstu aktiv:

Podílová horizontální analýza				
	10/11	11/12	12/13	13/14
aktiva	0,77%	-0,64%	7,44%	18,02%
<u>oběžná aktiva</u>	<u>-0,77%</u>	<u>7,83%</u>	<u>18,88%</u>	<u>21,99%</u>
zásoby	-10,06%	48,56%	-1,17%	24,12%
pohledávky	-11,34%	-7,98%	42,35%	10,11%
stavební smlouvy	88,45%	17,97%	23,22%	80,60%
finanční majetek	24,24%	71,07%	-40,55%	28,90%
aktiva určená k prodeji	-2,02%	-70,99%	15,61%	-23,17%

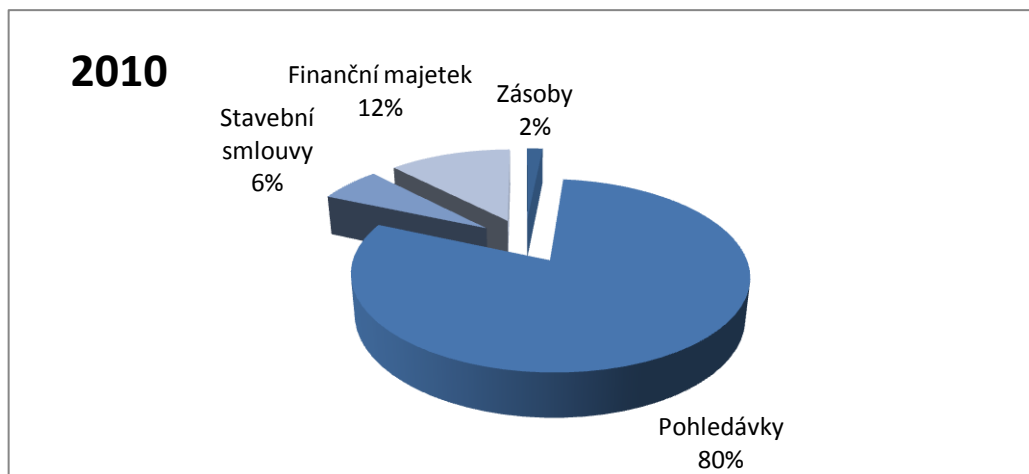
Tab. 10.3: Podílová horizontální analýza; zdroj a tvorba: vlastní

Hodnoty v tabulce jsou vyjádřené na základě vztahu 6-1 a změna objemu oběžného majetku je uvedena vždy vzhledem k předchozímu roku.

10.2 Vertikální analýza

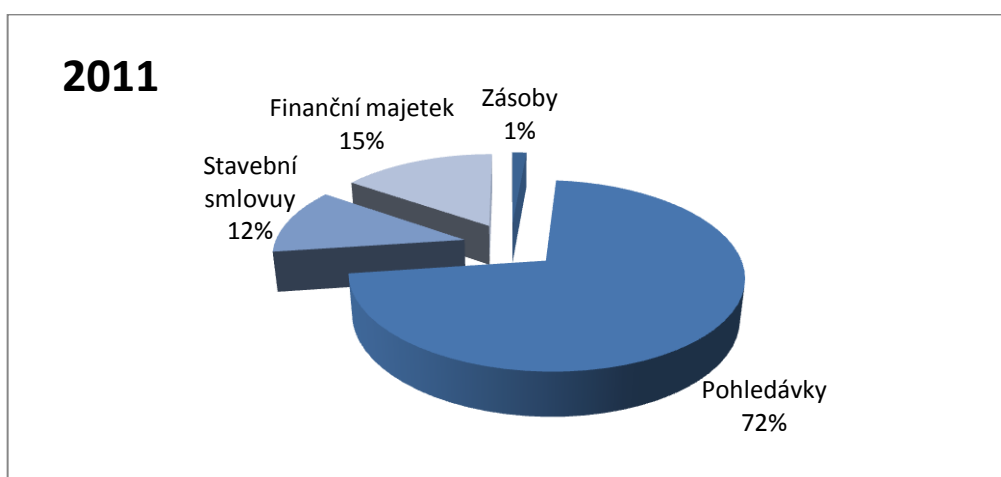
Tento druh analýzy nám udává přehled o zastoupení zásob, pohledávek, stavebních smluv a finančního majetku vzhledem k celkové sumě oběžných aktiv. Aktiva určená k prodeji nebudeme v rámci této analýzy brát v úvahu, jelikož jejich zastoupení v rámci oběžných aktiv je zanedbatelné. Dle hodnot z výročních zpráv je patrné, že krátkodobá aktiva ovlivňují vývoj celkových aktiv z více jako 2/3 objemu. V přepočtu na procenta zaujímá oběžný majetek v průměru za celých 5 let přibližně 70,5% z celkových aktiv.

Na základě grafů si následně přiblížíme, jakým způsobem hospodaří podnik se svým oběžným majetkem v jednotlivých letech.

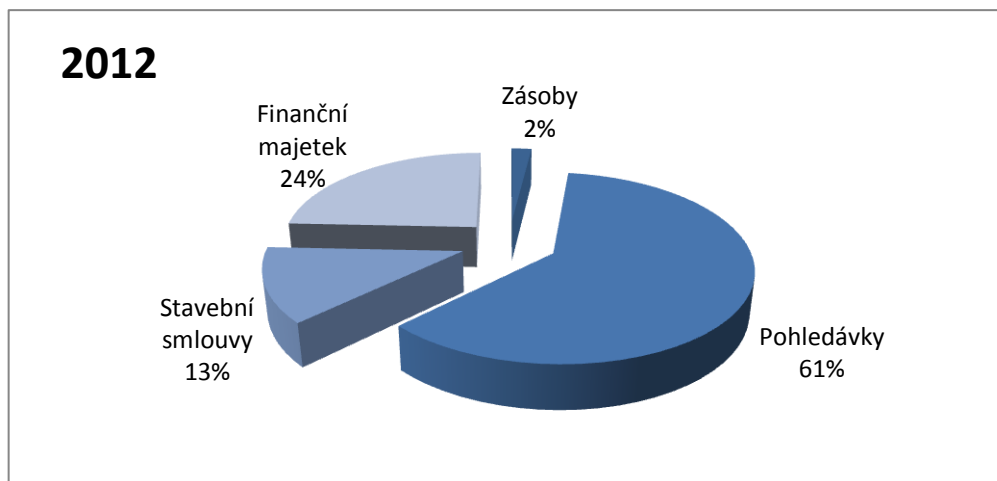
Obr. 10.2: Graf - Vertikální analýza OA 2010; zdroj a tvorba: vlastní

V roce 2010 tvořily oběžná aktiva celkem 65% celkových aktiv podniku. Největší část oběžného majetku zastupují pohledávky, na které se podnik zaměřuje prioritně a jsou řízeny dle striktních norem společnosti.

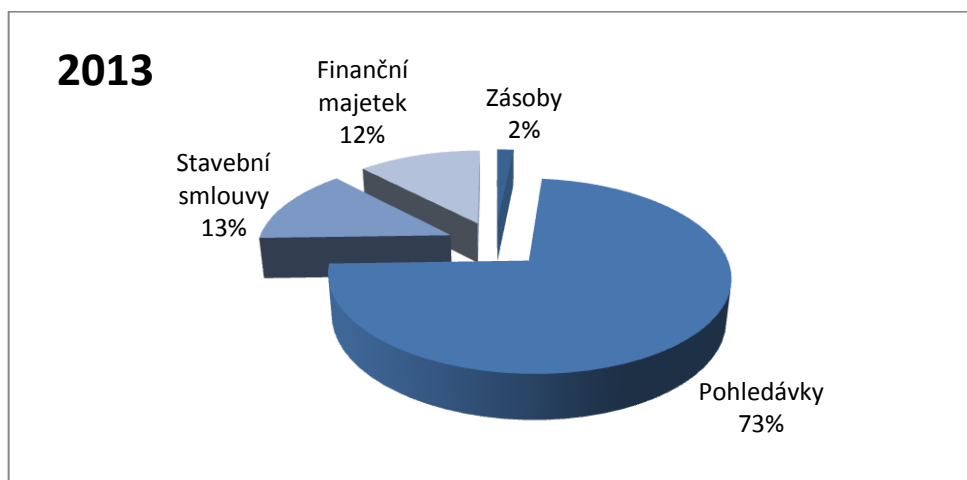
Obr. 10.3: Graf - Vertikální analýza OA 2011; zdroj a tvorba: vlastní

V roce 2011 tvořila oběžná aktiva celkem 66% celkového objemu aktiv. Vzhledem ke způsobu řízení zásob metodou JUST IN TIME lze pozorovat, že jejich zastoupení je velice nízké, stejně jako v předchozím roce. Finanční majetek zastupuje téměř 1/5 krátkodobých aktiv. Největší část oběžného majetku zaujímají pohledávky, a to celých 72% z celku. Oproti předchozímu roku zaznamenáváme pokles pohledávek o celých 8%. Vzhledem k tomu je viditelný nárůst stavebních smluv o téměř 238 mil. Kč.

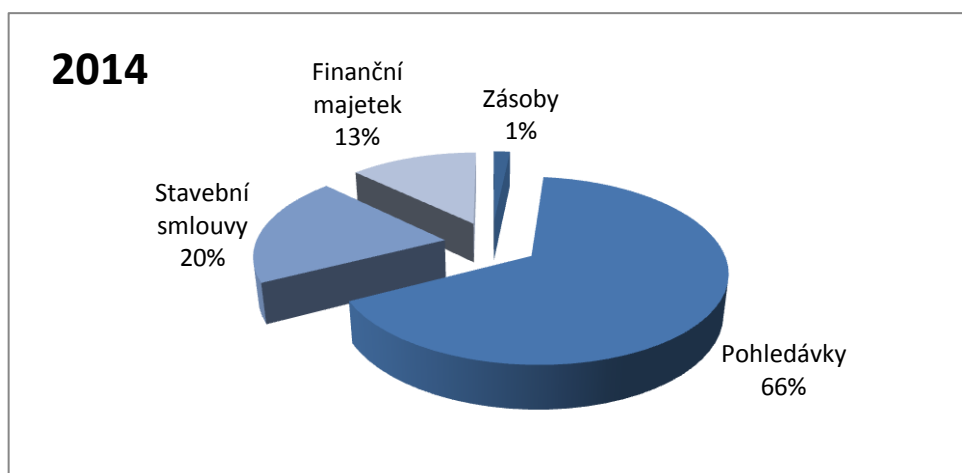
Obr. 10.4: Graf -Vertikální analýza OA 2012; zdroj a tvorba: vlastní

Ke konci roku 2012 nepocítujeme podstatné změny v rámci zásob ani stavebních smluv. Avšak vzrostl podíl finančního majetku a to téměř o 9%, a následně nám pokleslo zastoupení pohledávek o 11%. V rámci analyzovaného období je výše pohledávek v roce 2012 na nejnižší úrovni.

Obr. 10.5: Graf - Vertikální analýza OA 2013; zdroj a tvorba: vlastní

V tomto roce krátkodobá aktiva zaujímají až 77% z celkového objemu aktiv. Ve srovnání finančního majetku a pohledávek v letech 2013 a 2012 můžeme pozorovat, že v závislosti na nárůstu pohledávek společnosti, klesá v tomto roce výše finančního majetku.

Obr. 10.6: Graf -Vertikální analýza OA 2014; zdroj a tvorba: vlastní

V roce 2014 zaznamenáváme nejvyšší podíl oběžných aktiv na aktivech celkových za období prováděné analýzy, a to téměř celých 79% což je v peněžním vyjádření 6 746 720 Kč. Celkový objem aktiv dosahuje v tomto roce nejvyšší hodnoty, 8 546 938 Kč. Ve společnosti jsou minimalizované zásoby, které jsou efektivněji řízené metodou JUST IN TIME, avšak stavební smlouvy stále narůstají, a to až na 20% objemu oběžných aktiv.

Pro souvislý přehled vývoje vertikální analýzy je následně přiložena tabulka procentuálního zastoupení aktiv.

	2010	2011	2012	2013	2014
Aktiva	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>oběžná aktiva</i>	64,59%	63,60%	69,02%	76,37%	78,94%
<u>oběžná aktiva</u>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
zásoby	1,57%	1,42%	1,96%	1,63%	1,66%
pohledávky	79,77%	71,27%	60,82%	72,83%	65,74%
stavební smlouvy	6,19%	11,75%	12,85%	13,32%	19,72%
finanční majetek	12,23%	15,32%	24,30%	12,15%	12,84%
aktiva určená k prodeji	0,24%	0,24%	0,06%	0,06%	0,04%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Tab. 10.4: Vertikální analýza oběžných aktiv; zdroj a tvorba: vlastní

Pro zajímavost jsem si stanovila odchylky aktiv, oběžných aktiv a jeho složek, které jsou uvedené v následující tabulce. Odchylky jsou stanoveny od průměrných hodnot jednotlivých složek majetku za sledované období.

Následně jsem si vyjádřila odchylky v jednotlivých letech a z nich stanovila průměrnou hodnotu. Pro lepší přehlednost a představivost výše odchylek jsou v posledním sloupci tabulky uvedené i v procentuálním vyjádření.

Odchylka OA během let 2010-2014			
(v tis. Kč)	Průměrná hodnota	Odchylka	Odchylka v %
aktiva	7 208 806	±548 510	7,61%
<u>oběžná aktiva</u>	<u>5 118 368</u>	<u>±816 201</u>	<u>15,95%</u>
zásoby	84 631	±14 065	16,62%
pohledávky	3 567 285	±531 504	14,90%
stavební smlouvy	688 226	±276 374	40,16%
finanční majetek	772 328	±180 864	23,42%
aktiva určená k prodeji	5 898	±3 490	59,17%

Tab. 10.5: Odchylky OA v letech 2010-2014; zdroj a tvorba: vlastní

Nejvyšší kolísání hodnot zaznamenáváme u stavebních smluv a to s více jako 40% rozdíly (téměř 60% rozdíl v rámci aktiv určeným k prodeji neuvažujeme, vzhledem k jejich minimálnímu zastoupení). Nejmenší výkyvy vidíme u zásob, kde by se to dalo očekávat už vzhledem k jejich malému objemu na majetku. Vstupní data pro stanovení průměrných hodnot nominálních i procentuálních odchylek jsou přehledně zpracované v Tab. 10.6.

Odchylky jednotlivých položek					
(v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014
aktiva	477 269	425 426	468 578	-33 142	-1 338 132
<u>oběžná aktiva</u>	<u>770 478</u>	<u>804 001</u>	<u>466 023</u>	<u>-412 150</u>	<u>-1 628 352</u>
zásoby	16 327	23 197	-6 634	-5 566	-27 325
pohledávky	98 936	492 221	737 601	-460 801	-867 958
stavební smlouvy	419 269	181 370	90 298	-48 550	-642 385
finanční majetek	240 413	111 471	-358 194	100 275	-93 965
aktiva určená k prodeji	-4 467	-4 258	2 952	2 492	3 281

Tab. 10.6: Odchylky jednotlivých položek OA; zdroj a tvorba: vlastní

11. Analýza poměrovými ukazateli

V rámci této kapitoly si vzhledem k analýze oběžného majetku vyjádříme ukazatele likvidity a aktivity.

11.1 Ukazatel likvidity OM společnosti

V teoretické části práce jsme si uvedli ideální rozmezí hodnot těchto ukazatelů dle literatury, avšak to je závislé i na druhu činnosti podniku. Ukazatele likvidity jsme stanovily na základě vztahů 6-2, 6-3 a 6-4 a výstupní hodnoty jsou uvedené v následující tabulce.

Likvidita					
	2010	2011	2012	2013	2014
Běžná likvidita	1,19(1,10) *	1,15(1,15)	1,27(1,27)	1,26(1,26)	1,18(1,18)
Pohotová likvidita	1,18(1,06)	1,13(1,05)	1,25(1,14)	1,24(1,09)	1,16(0,95)
Okamžitá likvidita	0,15(0,15)	0,18(0,18)	0,31(0,33)	0,15(0,16)	0,15(0,15)

Tab. 11.1: Likvidita; zdroj a tvorba: vlastní

Pro ukazatele **běžné likvidity** je stanovené ideální rozmezí v hodnotách 1,8-2,5. Pro jejich stanovení počítáme s veškerými oběžnými aktivy (zásoby, pohledávky, stavební smlouvy, finanční majetek a v minimálním zastoupení také aktiva určená k prodeji). Na straně pasiv do krátkodobých závazků zahrnujeme závazky z obchodního styku, stavební smlouvy, ostatní závazky, bankovní úvěry a kontokorenty, daňové závazky, závazky titulu finančních leasingů a krátkodobé rezervy..

Z výsledných hodnot ukazatelů lze usoudit, že běžná likvidita podniku nemá zrovna ideální výši, je nízká. Své závazky je podnik schopen pokrýt oběžným majetkem pouze v průměru 1,21krát, což může být pro případné odběratele společnosti odrazující. Nejvyšších hodnot firma dosahuje v letech 2012 a 2013, v posledním roce pocítuje opětovný pokles. Tento ukazatel podniku neustále kolísá, avšak nejsou zde natolik velké rozdíly, aby bylo nutné dělat případná zásadní opatření. V případě, že ukazatel splňuje

* Hodnota likvidity uvedená v závorkách je vyjádřena dle vnitřních požadavků společnosti OHL ŽS, a.s.

hodnotu vyšší jako 1, je stále schopen pokrýt své závazky a nemusí čerpat z dlouhodobých zdrojů.

V rámci **pohotové likvidity** se podnik pohybuje v rozmezí 1,13-1,25. Ideálními hodnotami jsou ukazatele v rozmezí 1,0-1,5, což vypovídá o dobré schopnosti podniku hradit své závazky. Nejvyšší hodnotu ukazatele jsme zaznamenali v roce 2012 ve výši 1,25 a potom v roce 2013 ve výši 1,24.

Rozmezí **okamžité likvidity** dle použité literatury je 0,2-0,5. Firma OHL ŽS, a.s. se pohybuje ve výši 0,15-0,31 ve sledovaném období. Tyto vypočtené ukazatele v podstatě splňují ideální výši. Avšak kdybychom nezahrnovali do krátkodobých závazků i čerpání kontokorentu, hodnoty by byly ještě vyšší.

Při výpočtech ukazatelů likvidity dle vnitřních norem společnosti, dosahujeme ve většině případů srovnatelných hodnot. Avšak jsou zde malé odchylky, jelikož podnik do svých výpočtů nezahrnuje veškeré položky. V rámci krátkodobých pasiv jsou to složky majetku menších finančních objemů, například stavební smlouvy, daňové závazky, krátkodobé rezervy aj. V rámci oběžných aktiv vyřazují položky jako stavební smlouvy a aktiva určená k prodeji. U běžné a okamžité likvidity jsou rozdíly průměrných hodnot ukazatelů za sledované období minimální. Mírné vychýlení od námi stanovených hodnot pozorujeme jen u pohotové likvidity, avšak splňuje rozmezí stanovené literaturou.

11.2 Ukazatel aktivity zásob, pohledávek a krátkodobých závazků společnosti

Společnost OHL ŽS, a.s. tyto ukazatele příliš nevyužívá, avšak stanovené je má. V analýze budeme vycházet především z hodnot námi stanovenými a nastíníme si vývoj těchto ukazatelů v čase. Společností nám byly poskytnuté hodnoty ukazatele obratu aktiv, obratu zásob a doby obratu pohledávek, které nám budou sloužit k porovnání, případně kontrole.

Aktivita oběžného majetku					
	2010	2011	2012	2013	2014
Obrat aktiv	1,53	1,33	1,31	1,14	1,22
Obrat oběžných aktiv	2,36	2,08	1,90	1,50	1,55
Obrat zásob	150,34	146,41	96,93	91,77	93,52
Obrat pohledávek	2,96	2,93	3,13	2,05	2,36
Obrat KZ	2,82	2,39	2,42	1,88	1,83
Doba obratu aktiv	235,98	271,50	274,31	314,98	293,89
Doba obratu oběžných aktiv	152,42	172,68	189,34	240,54	231,99
Doba obratu zásob	2,39	2,46	3,71	3,92	3,85
Doba splatnosti pohledávek	121,59	123,08	115,16	175,20	152,51
Doba splatnosti KZ	127,58	150,44	148,79	191,38	196,78

Tab. 11.2: Aktivita oběžného majetku; zdroj a tvorba: vlastní

V případě, že pohlédneme na ukazatele aktivity jako celek, tak můžeme pozorovat, že jejich hodnoty ve všech složkách majetku se neustále mění, jejich změny jsou však ve většině případů minimální. Jsou závislé především na tržbách a objemech daných složek oběžného majetku. K přehlednosti a možnosti porovnání ukazatelů jsou zde zahrnuty ukazatele vztahující se zejména k oběžným aktivům a poté i k aktivům jako celku a ke krátkodobým závazkům ze strany pasiv.

Dle literatury je doporučenou minimální hodnotou obratu aktiv hodnota 1, což společnost v některých letech splňuje i se značnou rezervou. Nejvyšší obratovost byla v roce 2010 s hodnotou 1,53, naopak nejnižší hodnotu jsme zaznamenali v roce 2013, kdy byla výše ukazatele 1,14. Předpokládáme, že ke snížení ukazatele došlo z důvodů nižších tržeb a zároveň vyššího objemu aktiv. Ke konci roku 2014 obrat aktiv nepatrně vzrostl na 1,22. Nárůst ukazatele byl způsoben vyšším objemem tržeb, avšak vzhledem ke zvýšení objemu aktiv narostla hodnota jen o malou část. Jednoduše lze říci, že ukazatel nám vypovídá o tom, jaký objem tržeb nám připadá na peněžní jednotku aktiv. Vzhledem k vyjádřenému ukazateli obratu oběžných aktiv, lze pozorovat větší objem tržeb vázaných právě v oběžném majetku, než v dlouhodobém. Jelikož hodnoty obratovosti OA se pohybují ve vyšším rozmezí, s hodnotami 1,5-2,36.

Průměrná hodnota obratu zásob je přibližně 116. Tento ukazatel nám vypovídá o tom, že společnost OHL ŽS, a.s. je schopna během hodnoceného pětiletého období přeměnit své zásoby na tržby v průměru 116krát za rok.

Ukazatel obratu pohledávek se pohybuje v hodnotách 2,05-3,13. Vyjadřuje, že společnost OHL ŽS, a.s. v průměru 2,69krát za rok vyrovná pohledávky za odběrateli. Neboli kolikrát jsou pohledávky přeměněny ve finanční prostředky.

Obrat krátkodobých závazků má za sledované období klesající tendenci a jeho poslední zaznamenaná hodnota za rok 2014 je 1,83. Z čehož vyplývá, že společnosti postupně klesá hodnota opakovaného vzniku závazků během roku.

Doba obratu aktiv dosahuje v průměru hodnoty 278,13, což znamená, že po tuto dobu jsou aktiva vázána v podniku, než dojde k jejich spotřebě. Nejnižší hodnoty společnost dosahovala v roce 2010, kdy se ukazatel pohyboval ve výši 235,98 dne vázanosti aktiv. Pokud se zaměříme na ukazatele doby obratu oběžných aktiv, dosahují nižších hodnot, než ukazatel předchozí. Průměrná doba vázanosti kapitálu v oběžném majetku je necelých 198 dní. Což je doba, za jakou se oběžná aktiva promění v tržby.

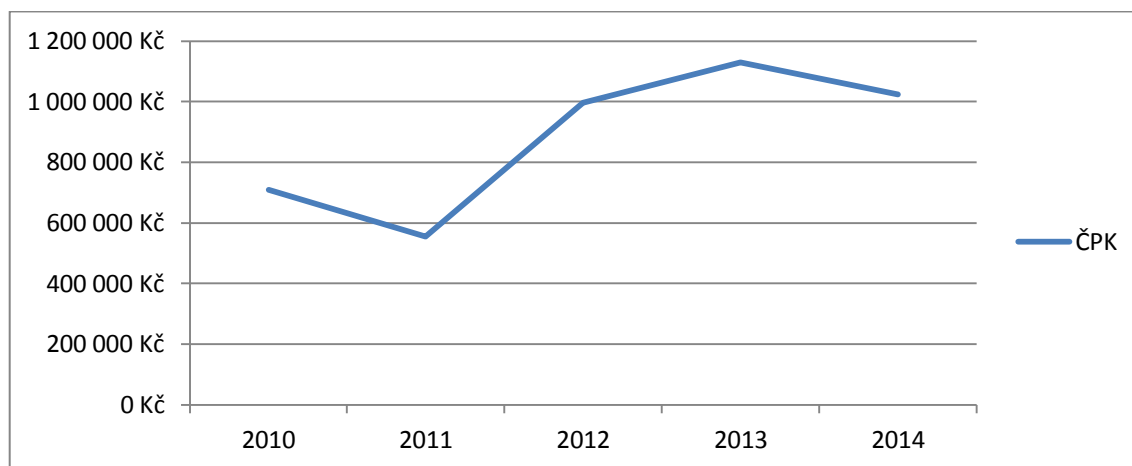
Vzhledem k řízení zásob metodou JUST IN TIME jsou ukazatele doby obratu zásob na velice nízké úrovni, což jsme očekávali. Z hodnot vyplývá, že vázanost zásob v podnikání do roku 2013 nepatrně rostla, a to až na 3,92 dne.

Doba obratu pohledávek je ve velmi vysokých hodnotách a v roce 2013 je téměř nepřijatelná. Hodnota 175,2 nám vypovídá o tom, že naše pohledávky za odběrateli jsou splaceny za přibližně 175 dnů. V následujícím roce společnost tuto hodnotu snížila o více jako 20 dnů, ale i přesto by měla na tuhle skutečnost i nadále reagovat. Průměrná doba splatnosti pohledávek za sledované období je 138 dnů.

Doba obratu krátkodobých závazků má v rámci analyzovaných let neustálou tendenci růstu. Naše prvotní hodnota v roce 2010 byla 127,58 dne, v roce 2014 jsme dosáhli hodnoty až 196,78 dnů. Nárůst je to vysoký, vzhledem k tomu, že ukazatel nám v tomto roce vyjadřuje nárůst doby splatnosti našich závazků o více jako 69 dnů. Průměrnou hodnotou doby splatnosti je necelých 163 dnů.

12. Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál jednotlivých let je stanoven pomocí vztahu 6-13. Výsledné hodnoty jsou graficky znázorněné v následujícím grafu. V Tab. 12.1 jsou pro lepší přehlednost uvedené peněžní hodnoty a konečná výše jednotlivých hodnot ukazatele, v pěti po sobě jdoucích letech.

Obr. 12.1: Graf - Vývoj čistého pracovního kapitálu.; zdroj a tvorba: vlastní

Na základě grafu lze usoudit, že po roce 2011, kdy byla výše ČPK na velmi nízké úrovni, se tento ukazatel rapidně zvyšuje. Ke konci roku 2014 můžeme pozorovat až jeho zdvojnásobení. Z hlediska řízení OA a KZ je pro podnik nejvýhodnější co nejvyšší hranice ČPK, jelikož i po případné nutnosti splacení všech svých krátkodobých závazků je společnost schopna nadále bezproblémovým způsobem fungovat.

(v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014
OA	4 347 890 Kč	4 314 367 Kč	4 652 345 Kč	5 530 518 Kč	6 746 720 Kč
KZ	3 639 337 Kč	3 758 747 Kč	3 656 002 Kč	4 400 262 Kč	5 722 881 Kč
ČPK	708 553 Kč	555 620 Kč	996 343 Kč	1 130 256 Kč	1 023 839 Kč

Tab. 12.1: Čistý pracovní kapitál; zdroj a tvorba: vlastní

13. Konsolidovaná a nekonsolidovaná účetní závěrka

V rámci případové studie pracujeme pouze s nekonsolidovanými daty z účetní závěrky. V této části si zanalyzujeme, jakým způsobem ovlivňují společnost OHL ŽS, a.s. její dceřiné společnosti, které v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (dle požadavků Evropské unie) zahrnuje do své konsolidované účetní závěrky.

Pro lepší přehlednost si vyjádříme případné rozdíly v peněžních hodnotách a zastoupení jednotlivých složek majetku. Rozdílné hodnoty si znázorníme i u vybraných poměrových ukazatelů jako je **běžná likvidita, obrat aktiv, doba obratu pohledávek a doba obratu krátkodobých závazků**. V rámci této kapitoly budeme hodnotit data v letech 2010-2013, jelikož nekonsolidovaná závěrka za rok 2014 ještě není k dispozici.

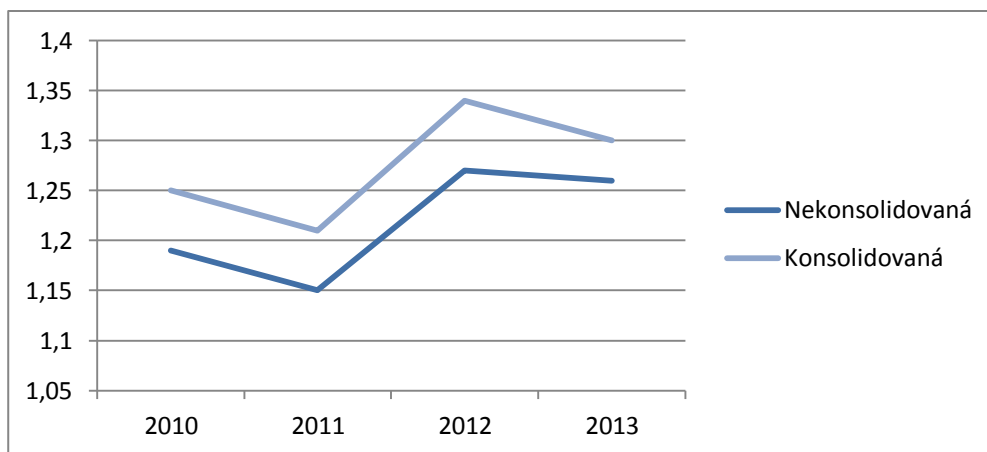
V následující tabulce sledujeme hodnoty aktiv z účetních závěrek konsolidovaných a nekonsolidovaných dat za jednotlivé roky.

Data nekonsolidované a konsolidované účetní závěrky				
(v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013
aktiva nekonsolidovaná	6 731 537 Kč	6 783 380 Kč	6 740 228 Kč	7 241 948 Kč
<u>oběžná aktiva</u>	<u>4 347 890 Kč</u>	<u>4 314 367 Kč</u>	<u>4 652 345 Kč</u>	<u>5 530 518 Kč</u>
zásoby	68 304 Kč	61 434 Kč	91 265 Kč	90 197 Kč
pohledávky	3 468 349 Kč	3 075 064 Kč	2 829 684 Kč	4 028 086 Kč
stavební smlouvy	268 957 Kč	506 856 Kč	597 928 Kč	736 776 Kč
finanční majetek	531 915 Kč	660 857 Kč	1 130 522 Kč	672 053 Kč
aktiva určená k prodeji	10 365 Kč	10 156 Kč	2 946 Kč	3 406 Kč
aktiva konsolidovaná	7 492 331 Kč	7 497 853 Kč	7 222 698 Kč	7 847 566 Kč
<u>oběžná aktiva</u>	<u>4 921 904 Kč</u>	<u>5 072 338 Kč</u>	<u>5 155 515 Kč</u>	<u>6 150 611 Kč</u>
zásoby	74 516 Kč	75 524 Kč	97 141 Kč	109 886 Kč
pohledávky	3 708 713 Kč	3 474 533 Kč	2 964 510 Kč	4 197 918 Kč
stavební smlouvy	400 361 Kč	585 645 Kč	686 762 Kč	866 429 Kč
finanční majetek	727 949 Kč	926 480 Kč	1 404 156 Kč	972 972 Kč
aktiva určená k prodeji	10 365 Kč	10 156 Kč	2 946 Kč	3 406 Kč

Tab. 13.1: Data nekonsolidované a konsolidované účetní závěrky; zdroj: 13 ;tvorba: vlastní

Z přehledu finančního zastoupení jednotlivých oběžných aktiv v tabulce 13.1 vyplývá, že samotné OHL ŽS, a.s. má většinové zastoupení v rámci konsolidované závěrky. V průměru analyzovaných let tvoří přibližně 88,4% z celkových oběžných aktiv závěrek nekonsolidovaných. Nejnižší zastoupení OHL ŽS, a.s. zaznamenáváme v roce 2011, a to ve výši 85,1%.

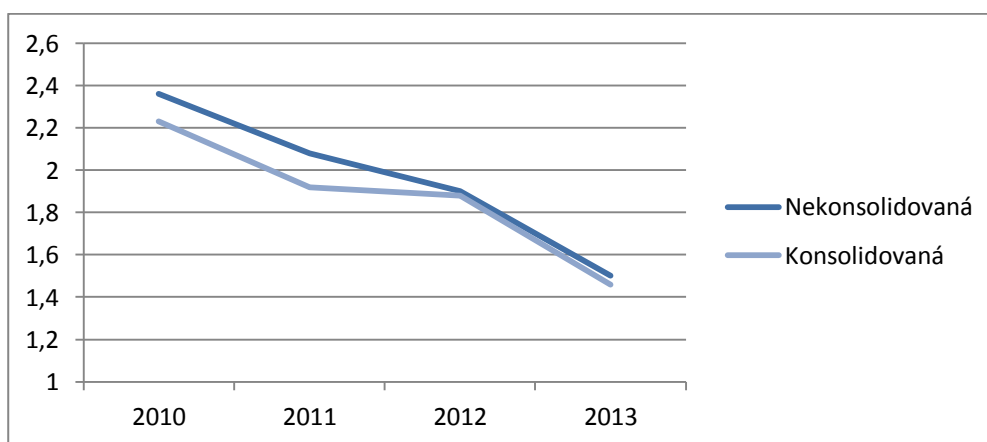
I přes necelé 12% zastoupení dceřiných společností na oběžném majetku, si následně znázorníme, jakým způsobem nám ovlivňují vybrané ukazatele. Jedním z nejdůležitějších je pro nás ukazatel **běžné likvidity**.

Obr. 13.1: Graf – Běžná likvidita nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.; zdroj a tvorba: vlastní

Běžná likvidita má ideální rozmezí 1,8-2,5, jako jsme již uváděli v předchozí kapitole. Vypočtené hodnoty tohoto ukazatele se při zahrnutí dceřiných společností zvýšily. Nejvyšší zaznamenaná likvidita byla v roce 2012 a její rozmezí v rámci celého analyzovaného období bylo 1,21-1,34. Tahle skutečnost nám vyjadřuje, že s přihlédnutím k těmto podnikům je společnost OHL ŽS, a.s. schopna ještě lépe dostát svým závazkům.

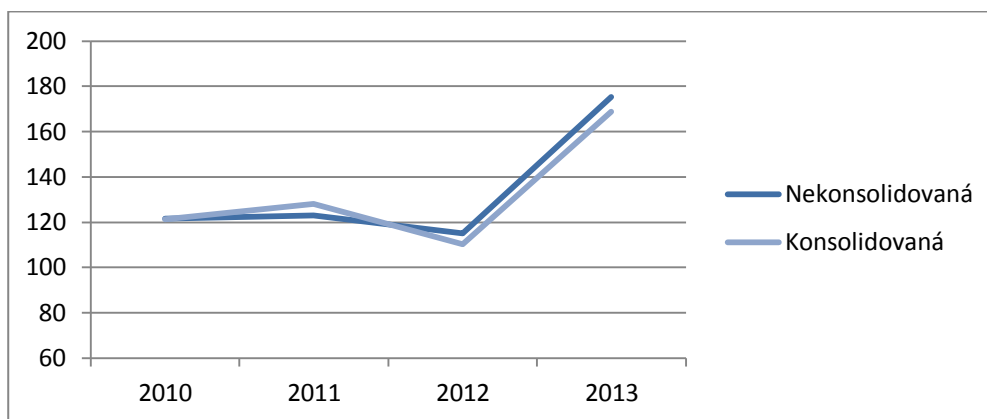
V rámci následujícího obrázku jsou graficky znázorněné rozdílné hodnoty ukazatele **obratu aktiv** podniku.

Obr. 13.2: Graf – Obrat aktiv nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.; zdroj a tvorba: vlastní

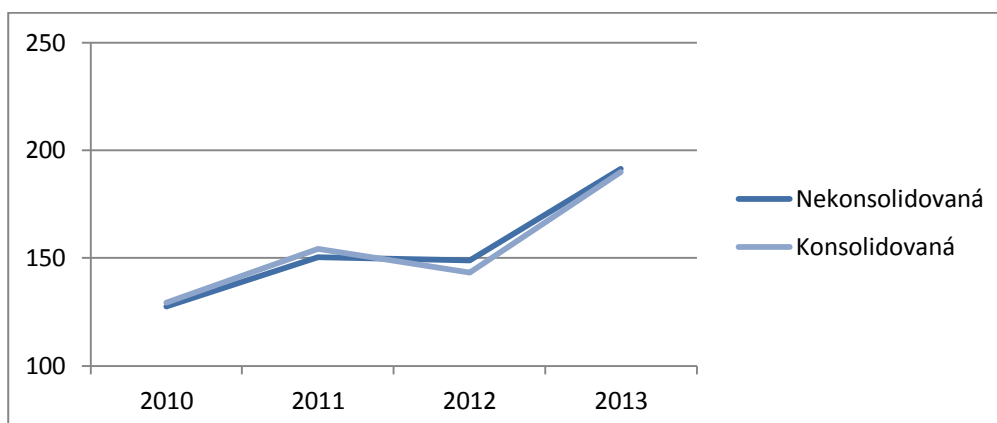
Obrat aktiv samotného OHL ŽS, a.s. se pohybuje v hodnotách 1,5-2,36. Tyto ukazatele jsou na vyšší úrovni, než ukazatele zahrnující i dceřiné společnosti. Jejich rozmezí je 1,46-2,23. U čehož předpokládáme, že objem aktiv narostl více jako tržby.

V následujícím grafu jsou znázorněny rozdíly ukazatelů **dobu obratu pohledávek**.

Obr. 13.3: Graf – Doba obratu pohledávek nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.; zdroj a tvorba: vlastní

Doba obratu pohledávek je na základě obou druhů účetních závěrek téměř srovnatelná a rozdíly jsou minimální. Ze vypočtených hodnot vyplývá, že dceřiné společnosti téměř vůbec neovlivňují splatnost pohledávek a jejich doba čekání na platby od odběratelů je téměř shodná. Vzhledem k tomuto ukazateli je nutné pozorovat i **dobu obratu krátkodobých závazků**.

Obr. 13.4: Graf – Doba obratu krátkodobých závazků nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.; zdroj a tvorba: vlastní

Ukazatele doby obratu krátkodobých závazků konsolidovaných a nekonsolidovaných účetních závěrek dosahuje proměnlivých hodnot. Z toho můžeme usuzovat, že doba splatnosti krátkodobých závazků je prvních dvou letech ovlivňována dceřinými společnostmi pozitivním směrem. Naopak v letech 2012 a 2013 jsou zaznamenány nižší hodnoty v rámci dat nekonsolidované účetní závěrky. Avšak z celkového pohledu na vývoj ukazatele můžeme konstatovat, že je v neustálé fázi růstu bez významného vzájemného ovlivňování se.

14. Shrnutí případové studie

Případová studie je zpracována na základě účetních závěrek podniku dostupných na webových stránkách a také pomocí dat poskytnutých přímo společností OHL ŽS, a.s. Finanční analýza je provedena na základě námi stanovených hodnot a vlastních výstupů. Následně jsou stanovená data posouzena a srovnána s hodnotami ekonomického oddělení společnosti.

Na základě horizontální analýzy jsme zjistili minimální kolísání v rámci jednotlivých složek oběžných aktiv. Avšak za sledované období jsou oběžná aktiva v silné fázi růstu, s menším výkyvem v roce 2011.

Vertikální analýza neboli vývoj v zastoupení jednotlivých složek oběžného majetku, je v letech 2010-2014 téměř beze změn. Firma si udržuje srovnatelnou strukturu jednotlivých částí majetku, což už dlouhodobě zajišťuje bezproblémovou funkčnost podniku. Nízký objem zásob vzhledem k řízení metodou JUST IN TIME společnosti plně vyhovuje. S touto majetkovou strukturou dlouhodobě provozuje podnikatelskou činnost bez větších problémů. I přes to bychom společnosti doporučili snížit celkově svůj objem pohledávek a zvýšit podíl finančního majetku, jako se podařilo v roce 2012. Po té by nemusely být natolik čerpány finanční prostředky z poskytnutých úvěrů a v rámci analýzy by vyplynuly lepší hodnoty v oblasti ukazatelů doby obratu pohledávek.

Ukazatel likvidity v některých letech sice nesplňuje hranice stanovené literaturou, avšak jeho hodnoty jsou velmi dobré. Ve srovnání s ukazateli stanovenými společností OHL ŽS, a.s. a hodnotami našimi jsou minimální rozdíly, a to především u likvidity pohotové. Při pohledu na ukazatele likvidity jako celek, je společnost bez problému schopna dostát svým závazkům. Proto mohu jen doporučit tento trend vývoje udržet.

Při hodnocení aktivity, konkrétně obratu aktiv a oběžných aktiv jsme dospěli k dosažení minimálních hodnot stanovených literaturou. Z ukazatelů nám vyplynulo, že větší objem tržeb v rámci celkových aktiv vážou aktiva oběžná. V případě doby obratu oběžných aktiv jsou pro nás přijatelnější spíše nižší hodnoty ukazatelů, aby byl oběžný majetek co nejrychleji přeměněn v tržby. Společnost má průměrnou hodnotu ukazatele téměř 198 dní. Jeho snížení dosáhneme v případě navýšení tržeb či snížení objemu oběžného majetku, avšak vzhledem k vyhovující struktuře oběžných aktiv, bychom do-

poručili udržet stávající vývoj. Pokud by se podnik rozhodl tento ukazatel přece jen snížit, doporučujeme formou navýšení tržeb.

Vzhledem k situaci ve stavebnictví je důležité z obchodního hlediska poskytnout dlouhodobou splatnost pohledávek stanovenou investorem, tímto směrem se ubírá i samotná společnost. Doba splatnosti krátkodobých závazků je dle stanovených ukazatelů v průměru o necelých 25 dní delší. Z analýzy vyplynulo, že společnosti jsou hrazeny pohledávky téměř 1,2krát rychleji, než je ona sama schopna uhradit své závazky vůči věřitelům. Pro společnost OHL ŽS, a.s. je tahle situace vyhovující, jelikož má k dispozici finanční prostředky od odběratelů dříve, než provádí platby dodavatelům, tudíž není nucena čerpat úvěry na potřebné platby. Avšak z pohledu dodavatele by vysoká doba obratu krátkodobých závazků mohla vést k poškození obchodních vztahů.

15. Závěr

V bakalářské práci jsem se zabývala řízením oběžného majetku ve stavebním podniku. V teoretické části jsem nejprve přiblížila stavební podnik, poté rozebrala aktiva, oběžná aktiva a jejich jednotlivé části a následně jejich řízení. Podstatnou částí teoretické práce je zpracovaná kapitola řízení oběžného majetku. V rámci kapitoly jsou popsány vybrané ukazatele, které budou využity k finanční analýze.

Praktická část je zaměřena na případovou studii, kde jsem ve stavební firmě OHL ŽS, a.s. zkoumala vývoj oběžného majetku a jeho struktury v letech 2010-2014. Řízení oběžného majetku podniku je popsáno pomocí metody finanční analýzy. Jako vstupní údaje k analýze mi posloužily účetní závěrky jednotlivých let společnosti. Na základě nich jsem stanovila vlastní hodnoty ukazatelů a vytvořila si vlastní výstupy. Výstupní hodnoty jsou stanovené pomocí metod popsaných a vymezených v teoretické části. Ty jsem v možných případech porovnávala s hodnotami stanovenými společností, které mi byly poskytnuty.

Z již předem uvedeného shrnutí případové studie vyplývá, že společnost je schopna bez problémů nadále fungovat na trhu. Radikální změny, dle mého názoru a na základě stanovených dat, nejsou potřebné. Z výsledků mnou zpracované finanční analýzy vychází tedy jen jistá doporučení pro zlepšení situace podniku. Společnost má stabilní složení oběžného majetku, které jim již dlouhodobě zajišťuje bezproblémovou funkčnost. I přes to bych podniku doporučila celkově snížit objem pohledávek, aby nebylo potřebné natolik čerpat finanční prostředky z poskytnutých úvěrů. Z výstupních ukazatelů doby obratu krátkodobých závazků a pohledávek mi vyplynulo, že jsou společnosti hrazeny pohledávky rychleji, než je ona sama schopna dostát svým závazkům. I přes to jsou hodnoty doby splatnosti pohledávek příliš vysoké. Vzhledem k výsledkům analýzy doporučuji alespoň snížit hodnotu splatnosti pohledávek, aby byly nefinanční prostředky ještě rychleji převedeny na finanční. Doba splatnosti pohledávek je obecně taková, jakou si společnost stanoví ve smlouvě. Většinou je však nastavena zákazníkem na 60 dní. V rámci ukazatele likvidity doporučuji udržet trend vývoje.

Zavedené způsoby řízení oběžného majetku bych ponechala stejné, jako doposud. Řízení pohledávek je výborně nastaveno, a to formou členění dle splatností, rozdělení odpovědností za jednotlivé oblasti a následně i controlling. Peněžní prostředky jsou neustále kontrolovány dle ukazatelů, zejména likvidity. Zaměřím-li se na zásoby, spo-

lečnost si neustále udržuje svoji procentuální výši zastoupení. Ta nám vypovídá i o způsobu řízení zásob metodou JUST IN TIME, která zajišťuje bezproblémový chod firmy.

16. Použitá literatura

- [1] MARKOVÁ, L.; Stavební podnik. Studijní opora. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005.
- [2] SCHOLLEOVÁ, H.; Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4004-1
- [3] ŠVARCOVÁ, J. a kol.; Ekonomie. Učebnice. Nakladatelství a vydavatelství Ing. Jena Švarcová, Ph.D., CEED, 2010/2011. ISBN 978-80-87301-00-5
- [4] SEDLÁČEK, J.; Účetní data v rukou manažera. Vydavatelství a nakladatelství Computer Press, 2001. ISBN 80-7226-562-8
- [5] VALACH, J. a kol.; Finanční řízení podniku. Nakladatelství EKOPRESS, s.r.o., 1999. ISBN 80-86119-21-1
- [6] MARKOVÁ, L.; Základy ekonomiky stavebnictví. Studijní opora. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009
- [7] SYNEK, M. a kol.; Podniková ekonomika. 3. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-736-7
- [8] SEDLÁČEK, J.; Finanční analýza podniku. Nakladatelství Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6
- [9] PETŘÍK, T.; Ekonomické a finanční řízení firmy. Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3024-0
- [10] Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- [11] FILOVÁ, L., KOCIÁN, K.; Řízení financování. N1-EF-01. Platnost od 5.5.2014
- [12] KOUBEK, I.; Nákup. N1-NAK-01. Platnost od 7.2.2013
- [13] VÝROČNÍ ZPRÁVY OHL ŽS, a.s. [datum aktualizace 2015-01-11]. Dostupné na: <http://www.ohlzs.cz/o-spolecnosti/ekonomicke-informace/vyrocní-zpravy/>
- [14] HISTORIE SPOLEČNOSTI. [datum aktualizace 2015-02-07]. Dostupné na: <http://www.ohlzs.cz/o-spolecnosti/historie-spolecnosti/>
- [15] PROFIL SPOLEČNOSTI. [datum aktualizace 2015-02-07]. Dostupné na: <http://www.ohlzs.cz/o-spolecnosti/profil-spolecnosti/>
- [16] ORGANIZAČNÍ STRUKTURA. [datum aktualizace 2015-02-07]. Dostupné na: <http://www.ohlzs.cz/o-spolecnosti/organizacni-struktura/>

- [17] OPRAVNÁ POLOŽKA K POHLEDÁVCE. [datum aktualizace 2015-02-10].
Dostupné na: <http://www.vasdanovyporadce.cz/opravna-polozka-k-pohledavce/>
- [18] VÝZNAMNÉ STAVBY. [datum aktualizace 2015-03-25]. Dostupné na:
www.ohlzs.cz
- [19] POUŽITÉ POMĚROVÉ UKAZATELE. [datum aktualizace 2015-04-01]. Do-
stupné na: <http://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>

17. Seznam obrázků

Obr. 4.1: Koloběh oběžného majetku v podniku.....	13
Obr. 5.1: Rozložení zásob do skupin dle objemu zadržovaných prostředků a dle počtu druhových položek.....	20
Obr. 7.1: Organizační struktura podniku OHL.....	32
Obr. 7.2: Národní technická knihovna, Praha.....	33
Obr. 7.3: Univerzitní kampus Brno, Bohunice, stavba AVVA – Modrá etapa.....	33
Obr. 7.4: Silnice I/42 Brno, VMO, MÚK Hlinky.....	33
Obr. 7.5: Optimalizace traťového úseku Krasíkov – Česká Třebová.....	33
Obr. 10.1: Graf - Horizontální analýza oběžných aktiv v Kč.....	39
Obr. 10.2: Graf - Vertikální analýza OA 2010.....	41
Obr. 10.3: Graf - Vertikální analýza OA 2011.....	41
Obr. 10.4: Graf -Vertikální analýza OA 2012.....	42
Obr. 10.5: Graf - Vertikální analýza OA 2013.....	42
Obr. 10.6: Graf -Vertikální analýza OA 2014.....	43
Obr. 12.1: Graf - Vývoj čistého pracovního kapitálu.....	49
Obr. 13.1: Graf – Běžná likvidita nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.....	51
Obr. 13.2: Graf – Obrat aktiv nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.....	51
Obr. 13.3: Graf – Doba obratu P nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.....	52
Obr. 13.4: Graf – Doba obratu Z nekonsolidovaných a konsolidovaných závěrek.....	52

18. Seznam tabulek

Tab. 4.1: Členění zásob.....	14
Tab. 4.2: Členění krátkodobých pohledávek.....	16
Tab. 4.3: Členění dlouhodobých pohledávek.....	17
Tab. 4.4: Členění peněžních prostředků.....	17
Tab. 10.1: Data výročních zpráv OHL ŽS, a.s.	38
Tab. 10.2: Rozdílová horizontální analýza.....	39
Tab. 10.3: Podílová horizontální analýza.....	40
Tab. 10.4: Vertikální analýza oběžných aktiv.....	43
Tab. 10.5: Odchyly OA v letech 2010-2014.....	44
Tab. 10.6: Odchyly jednotlivých položek OA.....	44
Tab. 11.1: Likvidita.....	45
Tab. 11.2: Aktivita oběžného majetku.....	47
Tab. 12.1: Čistý pracovní kapitál.....	49
Tab. 13.1: Data nekonsolidované a konsolidované účetní závěrky.....	50

19. Seznam použitých zkratk

A	aktiva
P	pasiva
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
KFM	krátkodobý finanční majetek
OA	oběžná aktiva
OM	oběžný majetek
KZ	krátkodobé závazky
ČPK	čistý pracovní kapitál